

Universitatea „Titu Maiorescu” din București
Școala Doctorală de Drept

Rezumatul

Tezei de doctorat cu tema:

**DREPTUL LA PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL.
IMPLICAȚII ALE ADOPTĂRII REGULAMENTULUI GDPR 679/2016
ÎN ERA DIGITALIZĂRII.**

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC
Prof. univ. dr. hab. Aurora CIUCĂ

DOCTORAND
Andreea BURUIANĂ (căs.RUSU)

București
2025

CUPRINS

INTRODUCERE.....	5
-------------------------	----------

Capitolul I Protecția datelor cu caracter personal în spațiul juridic European: definiție, evoluție și reglementare	12
--	-----------

I.1. Conceptul de drepturi fundamentale și relevanța lor la nivel internațional	13
I.2. Conceptul de drept la protecția datelor cu caracter personal în contextul drepturilor fundamentale	26
I.3. Convenția europeană a drepturilor omului și dreptul la protecția datelor cu caracter personal	32
I.4. Relația dintre Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și Convenția Europeană a Drepturilor Omului din perspectiva protecției dreptului la protecția datelor cu caracter personal	43
I.5. Relația dintre Curtea de Justiție a Uniunii Europene și Curtea Europeană a Drepturilor Omului din perspectiva protecției dreptului la protecția datelor cu caracter personal	55
I.6. Instrumentele juridice privind protecția datelor cu caracter personal la nivelul Uniunii Europene.....	70

CAPITOLUL II Implicațiile juridice ale adoptării Regulamentului 2016/679 privind protecția persoanelor fizice și a datelor cu caracter personal	87
--	-----------

II.1. Dreptul la protecția datelor cu caracter personal în Uniunea Europeană	89
II.2. Raportul dintre dreptul la viață privată și dreptul la protecția datelor cu caracter personal	95
II.3. Protecția datelor personale din perspectiva Regulamentului General privind Protecția Datelor.	105
II.4. Domeniul de aplicare a Regulamentului General privind Protecția Datelor	123

II.5. Evoluția legislativă a Uniunii Europene post-GDPR: Reglementări, impact și protecția drepturilor individuale	138
II.6. Transpunerea regulamentului GDPR 2016/697 în legislația națională.....	147
Capitolul III Transferurile de date cu caracter personal.....	168
III.1. Modalități de realizare a transferului de date cu caracter personal	172
III.2. Transferul de date cu caracter personal în cadrul Uniunii Europene	187
III.3. Transferul de date cu caracter personal către state terțe din afara Uniunii Europene	198
III.3.1. Transferul de date cu caracter personal către state terțe din afara Uniunii Europene	199
III.3.2. Analizarea riscurilor de confidențialitate și a cadrelor juridice în transferul de date dincolo de Spațiul Economic European (SEE)	206
III.4. Transferul de date cu caracter personal implicând România.....	219
III.4.1. Transferul de date între România și statele membre ale Uniunii Europene	221
III.4.2. Transferul de date dintre România și statele non-membre ale Uniunii Europene....	226
Capitolul IV Protecția datelor cu caracter personal în era Inteligenței	
Artificiale	231
IV.1. Protecția datelor versus Inteligența Artificială în dreptul internațional al drepturilor omului.....	232
IV.1.1. Deepfake-ul privit ca o amenințare pentru drepturile omului	240
IV.2. Cadrul juridic vizând Inteligența Artificială	250
IV.2.1 Cum își poziționează UE politica privind inteligența artificială față de alte puteri globale?	258
IV.3. Provocări privind aplicarea dispozițiilor GDPR în contextul adoptării Regulamentului European 1689/2024(Actul IA).....	263

IV.3.1 Impactul adoptării Regulamentului (UE) 2024/1689 (EU AI Act) al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială.....	270
IV.3.2 Intersecția dintre Regulamentul General privind Protecția Datelor și IA Act	278
IV.4 Aspecte practice privind protejarea dreptului la protecția datelor cu caracter personal în era Inteligenței Artificiale.....	281
CONCLUZII.....	296
BIBLIOGRAFIE.....	303

INTRODUCERE

Dreptul la protecția datelor cu caracter personal se impune ca un deziderat fundamental, de o importanță crescândă, atât din perspectivă juridică, cât și socio-economică, în actualul context legislativ marcat de profunde transformări generate de digitalizarea societății și de avansul tehnologic accelerat, în special de dezvoltarea și integrarea pe scară largă a tehnologiilor bazate pe inteligență artificială (IA). Astfel, datele cu caracter personal nu mai reprezintă doar simple informații referitoare la o persoană fizică, ci sunt susceptibile de a fi valorificate ca active intangibile cu valoare economică semnificativă, în cadrul unor ecosisteme digitale dinamice și interconectate.

Știința datelor („*data science*”), ca disciplină emergentă situată la confluența statisticii, informaticii și tehnologiilor de procesare a informației, contribuie decisiv la complexificarea problematicii juridice legate de prelucrarea datelor personale. Prin tehnicile de analiză avansată și corelare a datelor, aceste informații pot furniza perspective detaliate asupra comportamentului, preferințelor și trăsăturilor individuale ale persoanelor vizate, ceea ce sporește exponențial riscul adus încălcărilor dreptului la viață privată sau cel al autonomiei persoanei.

În cadrul lucrării am accentuat faptul că datele cu caracter personal dezvoltă un caracter sensibil nu doar prin conținutul lor intrinsec, ci și prin potențialul de a permite identificarea directă (prin nume și prenume) sau indirectă (prin elemente precum numărul de telefon, adresa de domiciliu, identificatori online, voce, imagine etc.) a unei persoane fizice.¹ În acest sens, identificarea poate rezulta fie dintr-un singur element, fie dintr-o combinație de date aparent neutre, dar care, printr-un proces de corelare, pot conduce la conturarea profilului unei persoane.

Prelucrarea neautorizată, abuzivă sau excesivă a acestor date poate genera consecințe juridice și sociale semnificative, aducându-se atingerea nu doar dreptului la viață privată, ci și riscurilor privind siguranța și demnitatea persoanei vizate. Astfel, se impune respectarea cu strictețe a principiilor legale aplicabile, în special a celor referitoare la legalitatea, transparența, minimizarea și securitatea datelor, într-un cadru de reglementare adecvat cerințelor epocii digitale.

¹ Els J. Kindt, *Privacy and Data Protection Issues of Biometric Applications. A Comparative Legal Analysis*, Editura Springer Netherlands, 2013, p.129.

În acest sens, adoptarea de către Uniunea Europeană a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (Regulamentul general privind protecția datelor – GDPR), a marcat o etapă esențială în procesul de armonizare a legislațiilor statelor membre și de întărire a garanțiilor acordate persoanelor fizice în domeniul protecției datelor.

Totuși, dinamica rapidă de dezvoltare a tehnologiilor bazate pe IA, inclusiv apariția unor modele predictive autonome sau a sistemelor de învățare automată care pot opera asupra unor volume masive de date personale, ridică probleme noi, insuficient anticipate de actualul cadru normativ. În această lumină, se impune o reevaluare continuă a reglementărilor existente, în vederea asigurării unei protecții efective și echilibrate a drepturilor fundamentale, în concordanță cu exigențele inovării tehnologice și ale economiei digitale².

Pentru a asigura funcționarea optimă a unui sistem bazat pe inteligență artificială, se impune recurgerea la colectarea și prelucrarea unui volum considerabil de date, adesea depășind cadrele convenționale ale consimțământului informat, așa cum este acesta consacrat în dreptul protecției datelor. Această acumulare extensivă și continuă de date personale alimentează o cerere tot mai accentuată din partea entităților implicate în dezvoltarea tehnologică, ceea ce generează preocupări legitime cu privire la capacitatea efectivă a persoanelor vizate de a-și exercita controlul asupra propriilor date. În acest context, se conturează riscul unei dezechilibrări a raportului dintre utilizator și operatorul de date, în defavoarea primului, prin diluarea autonomiei decizionale în privința consimțământului și transparenței procesării³.

Această dislocare a echilibrului între subiectul vizat și operatorul de date este amplificată de opacitatea algoritmică specifică sistemelor de inteligență artificială, care funcționează adesea pe baza unor modele complexe, dificil de înțeles chiar și pentru specialiști, ceea ce face ca procesul de prelucrare a datelor să devină mai puțin transparent și, implicit, mai puțin controlabil de către

² Mirela-Niculina Morar, *Foamea nestăvilită de date personale a inteligenței artificiale. Poate legislația actuală să o înfrâneze puțin sau lăsăm tehnologia să își împlinească potențialul*, revista Curierul judiciar, nr. 2/2022, pp. 93-94.

³ Daniel-Mihail Șandru, *Relația dintre protecția datelor și inteligența artificială. Impactul reglementării inteligenței artificiale în Uniunea Europeană*, Revista Română de drept european, nr. 1/2023, p. 86.

persoanele vizate. Astfel, consimțământul informat riscă să devină o formalitate lipsită de substanță juridică, mai ales în cazurile în care utilizatorii nu sunt în măsură să anticipeze consecințele reale ale prelucrării datelor lor în contexte tehnologice dinamice și interconectate.

Am observat și am analizat în cadrul tezei, că în acest context, se ridică problema reconfigurării principiului autonomiei persoanei în raport cu noile realități digitale, precum și a necesității reevaluării temeiurilor legale ale prelucrării datelor, astfel încât să se asigure o protecție efectivă și adaptată contextului tehnologic actual. Mai exact, se impune o reconsiderare a limitelor consimțământului, precum și întărirea altor garanții legale – cum ar fi responsabilitatea proactivă a operatorului, evaluările de impact asupra protecției datelor (DPIA), principiul minimizării datelor și introducerea unor mecanisme robuste de audit algoritmic și supraveghere etică.

În plus, consolidarea regimului juridic aplicabil inteligenței artificiale prin acte normative sectoriale, complementare GDPR – precum adoptarea Regulamentul (UE) 2024/1689 (Regulamentul privind IA) – poate contribui la configurarea unui cadru normativ coerent și prospectiv. Un asemenea cadru ar trebui să îmbine protecția eficientă a drepturilor fundamentale ale individului cu stimularea inovării tehnologice responsabile, într-un echilibru sustenabil între interesele economice și imperativele etice și juridice.

Importanța și actualitatea temei alese rezultă din necesitatea consolidării protecției datelor cu caracter personal prin recunoașterea acestui drept ca fiind unul fundamental și esențial într-un context marcat de o evoluție tehnologică accelerată și profund disruptivă. Ritmul alert al digitalizării și al dezvoltării tehnologiilor emergente, în special în domeniul inteligenței artificiale, tinde să depășească capacitatea de reacție a reglementărilor existente, riscând astfel transformarea cadrului juridic actual într-un instrument inadecvat, parțial inefficient sau chiar obsolet în fața noilor realități.

Recunoașterea dreptului la protecția datelor cu caracter personal la nivel de drept fundamental implică integrarea acestuia în sfera drepturilor fundamentale cu valoare constituțională, în conexiune directă cu dreptul la viață privată și cu principiul respectării demnității umane.⁴ Această consacrare reflectă nu doar importanța intrinsecă a protejării informațiilor personale, ci și necesitatea de a asigura un cadru juridic coerent și efectiv, care să

⁴ Gloria González Fuster, *The Emergence of Personal Data Protection as a Fundamental Right of the EU*, Editura Springer International Publishing, 2014, p.267

apere individul în fața unor forme invazive de supraveghere, profilare sau a transferului transfrontalier de date.

O dimensiune esențială a regimului juridic al protecției datelor o constituie cadrul normativ internațional, în special Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția datelor. Acest act normativ urmărește instituirea unui sistem unitar și armonizat în toate statele membre ale Uniunii Europene, asigurând astfel un nivel echivalent de protecție. Totodată, Regulamentul are o sferă de aplicare extinsă din punct de vedere teritorial, fiind aplicabil și entităților stabilite în afara Uniunii Europene (resortisanților), în măsura în care acestea oferă bunuri sau servicii persoanelor aflate pe teritoriul Uniunii. În acest fel, impactul GDPR transcende granițele Uniunii, constituind un standard de referință la nivel global în materie de protecție a datelor.

În fața provocărilor generate de dezvoltarea continuă a tehnologiilor bazate pe inteligență artificială, devine imperativă adaptarea normelor juridice aplicabile prelucrării datelor cu caracter personal la realitățile tehnice și sociale ale epocii digitale. Această adaptare trebuie să aibă un caracter proactiv, anticipativ, și nu doar reactiv, pentru a răspunde în mod eficient transformărilor rapide ale ecosistemului digital.⁵ Deși GDPR oferă un fundament solid în materie de reglementare, acesta necesită actualizări continue și aprofundări care să reflecte complexitatea și impactul pe termen lung al noilor tehnologii asupra drepturilor fundamentale.

Având în vedere că datele cu caracter personal constituie o resursă strategică în societatea informațională contemporană, este esențial ca reglementările juridice să reflecte acest statut și să asigure o protecție cuprinzătoare, care să includă nu doar actele juridice *inter vivos*, ci și dispozițiile *mortis causa*. Astfel, se impune elaborarea unui cadru normativ internațional coerent, bazat pe cooperare transnațională, care să recunoască și să protejeze valoarea juridică, economică și personală a datelor în toate etapele existenței și succesiunii patrimoniale, într-o manieră compatibilă cu exigențele drepturilor omului și ale demnității umane⁶.

Utilitatea unei teze de doctorat având ca obiect protecția juridică a datelor cu caracter personal în era digitalizării și al dezvoltării sistemelor bazate pe inteligență artificială este deosebit de relevantă atât din perspectivă teoretică, cât și practică. Tema abordată se înscrie în sfera

⁵ Cui Yadong, *Blue Book on AI and Rule of Law in the World*, Editura Springer Nature Singapore, 2024, p.397.

⁶ Crina-Maria Stanciu, Codrin-Alexandru Ștefăniu, *Datele cu caracter personal: res digitalis în sfera actelor încheiate inter vivos și a actelor mortis causa*, Anale UAIC. SSJ, Tomul LXX, nr. II, 2024, pp.92-93.

problematicilor fundamentale ale societății actuale, vizând modalitatea în care drepturile persoanelor fizice – în special dreptul la viață privată și la protecția datelor cu caracter personal – sunt garantate într-un ecosistem digital marcat de utilizarea extensivă și, adesea, imprevizibilă a datelor personale.

Într-un asemenea context, caracterizat de valorificarea economică a informațiilor personale, inclusiv în scopuri secundare – altele decât cele declarate la momentul colectării – și de accesul unor terți (persoane fizice, entități private sau autorități publice) asupra acestor date, am sesizat necesitatea unei analize științifice aprofundate care să evalueze eficiența actualului cadru normativ, să identifice carențele existente și să propună direcții de dezvoltare legislativă adaptate noilor realități tehnologice.

Am pus accentul în această teză de doctorat și pe faptul că o astfel de cercetare permite, trasarea evoluției cadrului juridic aplicabil, cu accent pe convergențele și divergențele dintre reglementările Uniunii Europene (în special GDPR) și cele ale statelor terțe. Identificarea lacunelor legislative existente în domeniul protecției datelor în raport cu noile modele de prelucrare automatizată. Și nu în ultimul rând formularea unor propuneri concrete de politici normative care să asigure o protecție efectivă, adaptabilă și prospectivă în fața provocărilor generate de inteligența artificială, big data și profilarea automatizată concretizate prin propunerile de *lege ferenda* aduse.

Teza capătă o valoare sporită prin abordarea sa interdisciplinară, integrând perspective juridice cu elemente din domeniul informaticii, eticii tehnologiei și economiei digitale. O astfel de abordare permite o înțelegere complexă a implicațiilor pe care le are prelucrarea datelor asupra drepturilor fundamentale, asupra mecanismelor de guvernare digitală și asupra modelului economic al societății informaționale.

De asemenea, demersul de cercetare efectuat poate contribui la: fundamentarea unor politici publice în materie de securitate cibernetică și protecția vieții private; elaborarea unor standarde de responsabilitate etică și juridică în utilizarea tehnologiilor emergente; susținerea unui cadru legislativ armonizat la nivel internațional, care să asigure interoperabilitatea juridică între jurisdicții și să prevină fragmentarea normativă.

O teză de doctorat dedicată protecției datelor cu caracter personal în era digitală nu numai că răspunde unei necesități științifice reale, dar contribuie și la dezvoltarea unui cadru de reflecție

juridică strategică, util factorilor de decizie, operatorilor de date, autorităților de supraveghere, precum și cetățenilor interesați de respectarea și exercitarea deplină a drepturilor lor fundamentale în mediul digital.

Metodologia cercetării adoptată în cadrul prezentei teze de doctorat a fost fundamentată pe o abordare științifică riguroasă, de tip interdisciplinar, care a integrat metode de analiză juridică, tehnologică și etico-socială, în vederea construirii unei perspective cuprinzătoare asupra regimului juridic aplicabil protecției datelor cu caracter personal. Această abordare a fost impusă de contextul unei digitalizări accelerate și al avansului tehnologic continuu, în special în ceea ce privește dezvoltarea și utilizarea inteligenței artificiale.

Această metodă integrativă mi-a permis examinarea fenomenului protecției datelor dintr-o perspectivă unitară, în care normele juridice au fost corelate cu dinamica tehnologică și cu implicațiile asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, în special a dreptului la viață privată și a dreptului la protecția datelor cu caracter personal.

În demersul de cercetare am urmărit, din perspectivă metodologică, realizarea unei analize sistematice a cadrului normativ aplicabil în domeniul protecției datelor, atât la nivel național, cât și în cadrul ordinii juridice a Uniunii Europene și internaționale. S-a acordat o atenție deosebită examinării impactului Regulamentului General privind Protecția Datelor (GDPR), inclusiv raportării sale la instrumente juridice complementare, precum Convenția 108+ a Consiliului Europei, propunerea de Regulament privind inteligența artificială (AI Act), dar și alte reglementări relevante.

În cadrul cercetării, am abordat și aspecte privind anticiparea provocărilor emergente determinate de progresul rapid al tehnologiilor digitale, în special în domenii precum automatizarea decizională, utilizarea algoritmilor de tip machine learning și exploatarea volumelor mari de date (*big data*). O direcție esențială a fost evaluarea regimului juridic al transferurilor internaționale de date cu caracter personal, cu accent pe conformitatea acestora cu standardele europene și aplicabilitatea principiului nivelului adecvat de protecție în relațiile cu statele terțe.

De asemenea, am avut ca scop în cadrul cercetării realizate identificarea lacunelor normative existente, cu scopul de a formula soluții legislative concrete, care să răspundă nevoii de

echilibru între protejarea drepturilor fundamentale ale persoanelor vizate și încurajarea inovației tehnologice.

Pentru atingerea acestor obiective, cercetarea a fost construită pe baza mai multor metode științifice. A fost utilizată metoda analizei juridice, prin examinarea detaliată și sistematică a dispozițiilor legale relevante din cadrul normativ european și internațional, însoțită de interpretări de tip sistematic și teleologic. Metoda jurisprudențială a fost aplicată pentru interpretarea hotărârilor relevante ale Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) și ale Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), precum și ale unor instanțe naționale și internaționale, care au statuat asupra conflictelor dintre libertățile fundamentale și utilizarea noilor tehnologii în prelucrarea datelor.

Totodată, analiza doctrinară a constituit o componentă centrală a metodologiei, fiind realizată prin evaluarea critică a literaturii de specialitate, atât din domeniul juridic, cât și din domeniul științelor tehnice și eticii aplicate, pentru o înțelegere aprofundată a fundamentelor teoretice și conceptuale ale protecției datelor. În paralel, metoda comparativă a fost utilizată pentru a evidenția asemănările și diferențele dintre sistemele de reglementare din Uniunea Europeană, Statele Unite ale Americii și Republica Populară Chineză, cu scopul identificării celor mai bune practici și a posibilelor modele de armonizare legislativă.

Caracterul hibrid al domeniului a impus, în mod firesc, și utilizarea metodei interdisciplinare, întrucât protecția datelor se află la intersecția dintre drept, tehnologie și etică. Analiza a fost astfel completată prin evaluarea impactului tehnologiilor emergente asupra drepturilor fundamentale și prin explorarea implicațiilor etice ale prelucrării datelor cu ajutorul inteligenței artificiale.

Cercetarea s-a confruntat, totuși, cu anumite constrângeri metodologice. Ritmul accelerat al evoluției tehnologice a determinat un grad ridicat de incertitudine în ceea ce privește actualitatea și aplicabilitatea pe termen lung a concluziilor formulate. De asemenea, accesul restricționat la informații tehnice detaliate, în special privind utilizarea algoritmilor opaci în procesele automatizate, a limitat posibilitatea de a evalua în mod complet impactul acestor tehnologii. Diferențele culturale și juridice dintre state în privința percepției asupra vieții private și a datelor cu caracter personal au influențat, de asemenea, generalitatea unora dintre concluziile formulate.

În fine, instabilitatea geopolitică și volatilitatea cadrului legislativ din anumite jurisdicții au reprezentat factori perturbatori în identificarea unor soluții universal aplicabile.

În pofida acestor limitări, metodologia aleasă mi-a permis realizarea unei cercetări cu caracter complet, teoretic și aplicativ, care oferă o analiză solidă și bine fundamentată asupra modului în care dreptul la protecția datelor trebuie revizitat și consolidat în era digitală. Concluziile formulate în urma acestui demers nu se limitează la conturarea unui cadru conceptual coerent, ci includ și recomandări normative precise, orientate spre dezvoltarea unui mecanism juridic flexibil și adaptabil, instituirea unor standarde internaționale coerente de guvernare a datelor, protejarea persoanelor vizate în fața prelucrărilor automate și promovarea modelului european de protecție a datelor ca reper de bună practică la nivel global, în contextul în care datele personale au devenit o resursă strategică fundamentală în economia digitală contemporană.

Am avut în vedere din perspectiva *structurii cercetării* două direcții fundamentale de analiză, care reflectă complexitatea și multidimensionalitatea temei protecției datelor cu caracter personal în contextul contemporan.

Prima direcție de cercetare se concentrează asupra importanței fundamentale a dreptului la protecția datelor cu caracter personal, analizat prin prisma unui cadru juridic solid și coerent, ce include atât normele legislative naționale, cât și reglementările europene și internaționale aplicabile. O atenție specială am acordat Regulamentului General privind Protecția Datelor (GDPR) – Regulamentul (UE) 2016/679 –, care constituie un pilon esențial al drepturilor fundamentale ale persoanei în era digitală. Studiul cuprinde o examinare aprofundată a jurisprudenței relevante, emise de către instanțele naționale și europene, precum și a influenței acestora în consolidarea și clarificarea drepturilor persoanelor vizate. Această primă direcție urmărește să evidențieze modul în care dreptul la protecția datelor cu caracter personal a devenit un drept fundamental în sine, direct legat de dreptul la viață privată și la respectarea demnității umane, înscris în ordinea juridică europeană și internațională.

A doua direcție de cercetare se orientează către analiza schimbului transfrontalier de date cu caracter personal, cu accent pe implicațiile juridice, tehnologice și etice generate de evoluția rapidă a inteligenței artificiale și a tehnologiilor digitale conexe. În această perspectivă, am analizat impactul pe care noile tehnologii îl au asupra reglementărilor existente și necesitatea adaptării acestora în vederea protejării eficiente a drepturilor persoanelor vizate în contextul globalizării

datelor. Această direcție explorează dinamica schimburilor de date între jurisdicții diferite, principiile aplicabile și instrumentele juridice utilizate pentru asigurarea unui nivel adecvat de protecție în fața provocărilor specifice spațiului digital. Totodată, se subliniază rolul datelor personale ca resursă strategică în procesul de transformare digitală și economia bazată pe inteligență artificială, punând în evidență tensiunile dintre dezvoltarea tehnologică și respectarea drepturilor fundamentale.

Lucrarea este structurată în patru capitole distincte, fiecare propunând o abordare diferită, dar complementar integrată, cuprinzând dimensiuni teoretice, normative, comparative și empirice, astfel încât să ofere o înțelegere solidă și aplicabilă a problematicii protecției datelor în epoca digitală.

Capitolul I, *Protecția datelor cu caracter personal în spațiul juridic european: definiție, evoluție și reglementare* oferă o perspectivă istorică și conceptuală asupra evoluției reglementărilor europene dedicate protecției datelor personale. Acest capitol ne aduce în prim plan cronologia adoptării principalelor instrumente legislative și juridice în domeniu, punând în lumină etapele esențiale care au condus la consacrarea protecției datelor cu caracter personal drept un principiu fundamental al ordinii juridice europene.

Conceptul de drepturi fundamentale s-a conturat progresiv în dreptul internațional public, în special ca reacție la atrocitățile celui de-al Doilea Război Mondial, fiind consacrat în documente internaționale de referință precum Declarația Universală a Drepturilor Omului din 1948. Este necesară a se face o distincție clară între noțiunea de drepturi ale omului, ca expresie universală a demnității umane, și aceea de libertăți fundamentale, care sunt concretizate și protejate în cadrul constituțional intern al fiecărui stat. Dreptul la protecția datelor cu caracter personal s-a dezvoltat inițial ca o extensie a dreptului la viață privată, însă, în contextul transformărilor digitale, a cunoscut o evoluție autonomă, fiind recunoscut tot mai clar ca un drept fundamental distinct, protejat de legislația națională și supranațională.⁷

Această autonomie conceptuală se justifică prin specificitatea dreptului, care presupune nu doar protecția informațiilor personale, ci și instituirea unui cadru juridic în care persoana vizată deține un control efectiv asupra modului în care datele sale sunt colectate, prelucrate, stocate și

⁷ Olga Mironenko Enerstvedt , *Aviation Security, Privacy, Data Protection and Other Human Rights: Technologies and Legal Principles*, Editura Springer International Publishing, 2017, p.45.

transferate. Corelația dintre dreptul la viață privată, reglementat prin art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, și dreptul la protecția datelor este una de interdependență, dar și de delimitare funcțională, întrucât prelucrarea datelor implică un set distinct de obligații și garanții față de simpla respectare a intimității.

Relația dintre Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și Convenția Europeană a Drepturilor Omului din perspectiva protecției dreptului la protecția datelor cu caracter personal a fost un alt aspect analizat în cadrul capitolului. Cele două instrumente juridice, deși distincte din punct de vedere instituțional și normativ, sunt complementare în conținut și aplicabilitate, contribuind împreună la formarea unui cadru european coerent de protecție a datelor personale. Carta UE se aplică în principal în contextul implementării dreptului Uniunii, în timp ce CvEDO are o aplicabilitate mai generală în cadrul ordinii juridice a Consiliului Europei.⁸

Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) și Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) joacă un rol esențial în dezvoltarea și consolidarea standardelor europene de protecție a datelor cu caracter personal, acționând ca poli interpretativi care conturează limitele ingerinței autorităților în sfera vieții private și informaționale a persoanei. Deși există numeroase puncte de convergență între cele două instanțe, au fost identificate și unele divergențe în ceea ce privește nivelul de exigență impus autorităților sau condițiile în care o ingerință este considerată justificată. Aceste diferențe subliniază necesitatea unui dialog jurisdicțional constant și coerent.

Din perspectiva instrumentelor juridice adoptate la nivelul uniunii Europene, cadrul normativ privind protecția datelor cu caracter personal a evoluat semnificativ de la adoptarea Directivei 95/46/CE, care a constituit primul instrument juridic major în domeniu, către Regulamentul (UE) 2016/679 – cunoscut sub acronimul GDPR – care a introdus o reformă sistemică a legislației europene în acest domeniu. Pe lângă GDPR, alte instrumente juridice completează cadrul normativ: Directiva ePrivacy (în curs de reformare), Regulamentul privind datele nepersonale, precum și Actul privind inteligența artificială (AI Act), care propune reglementarea utilizării algoritmilor de prelucrare a datelor în contextul tehnologiilor emergente.

Capitolul al II-lea, „Implicațiile juridice ale adoptării Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal”

⁸ Edwin Lee Yong Cieh, Noriswadi Ismail, *Beyond Data Protection. Strategic Case Studies and Practical Guidance*, Editura Springer Berlin Heidelberg, 2013, p.218.

– se axează pe conceptualizarea și consolidarea dreptului la protecția datelor personale în calitatea sa de drept fundamental, în strânsă conexiune cu dreptul la viață privată, din perspectiva dreptului Uniunii Europene.

Dreptul la protecția datelor cu caracter personal a fost recunoscut la nivelul Uniunii Europene ca un drept fundamental distinct, consacrat expres prin articolul 8 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene. Acest drept reflectă preocuparea crescută a instituțiilor europene față de riscurile generate de digitalizarea masivă și de utilizarea extensivă a datelor personale în scopuri comerciale, administrative sau de securitate.

Am detaliat în cadrul capitolului faptul că dreptul la protecția datelor cu caracter personal derivă din, dar nu se confundă cu dreptul la viață privată. Cele două drepturi sunt interconectate, dar autonome din punct de vedere juridic. În timp ce dreptul la viață privată, consacrat în art. 8 din CEDO, are un caracter mai larg și vizează multiple dimensiuni ale vieții personale, dreptul la protecția datelor se concentrează exclusiv pe informațiile referitoare la o persoană identificată sau identificabilă.

Referitor la Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR), acesta instituie un set complex de norme aplicabile tuturor operatorilor de date care prelucrează informații personale ale cetățenilor UE, indiferent de locul în care acești operatori sunt stabiliți. GDPR introduce principii fundamentale precum legalitatea, echitatea, transparența, minimizarea datelor, exactitatea și limitarea stocării. GDPR se aplică oricărei prelucrări de date cu caracter personal efectuată în contextul activităților unui operator sau persoanei împuternicite cu sediul în UE, precum și entităților din afara UE care oferă bunuri sau servicii cetățenilor europeni ori monitorizează comportamentul acestora.⁹

După intrarea în vigoare a GDPR, Uniunea Europeană a continuat procesul de actualizare a cadrului normativ în domeniul digital, pentru a răspunde provocărilor emergente generate de dezvoltarea tehnologiilor bazate pe inteligență artificială, *Internet of Things* sau *big data*. Au fost elaborate sau propuse noi instrumente legislative precum Regulamentul privind guvernanța datelor (Data Governance Act), Actul privind serviciile digitale (DSA), Actul privind piețele digitale (DMA), precum și Actul privind inteligența artificială (AI Act), care conțin dispoziții relevante

⁹ Hermann-Josef Blanke, Stelio Mangiameli, *Treaty on the Functioning of the European Union - A Commentary*, Editura Springer International Publishing, 2021, p.425.

pentru protecția datelor cu caracter personal. Aceste reglementări se axează pe asigurarea unui echilibru între inovație tehnologică și protecția drepturilor fundamentale, garantând transparență, responsabilitate și controlul efectiv al persoanei asupra datelor sale, chiar și în fața algoritmilor automatizați și a proceselor decizionale complexe.

Deși GDPR este direct aplicabil în toate statele membre, implementarea eficientă a acestuia a presupus adoptarea unor acte normative naționale de punere în aplicare, adaptate specificului juridic și instituțional al fiecărui stat. În România, Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a GDPR reglementează aspecte precum condițiile prelucrării datelor în scopuri jurnalistice, prelucrarea datelor sensibile, sancțiunile aplicabile și atribuțiile Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal.

Capitolul al III-lea, intitulat *Transferurile transfrontaliere de date cu caracter personal* analizează dintr-o perspectivă comparativă cadrul juridic destinat acestui nou tip de comerț cu date. Transferul de date cu caracter personal presupune transmiterea sau punerea la dispoziție a acestor date către un destinatar aflat într-o altă jurisdicție, în scopuri legitime și în condiții de legalitate, transparență și de securitate.

În acest context, am accentuat faptul că Regulamentul General privind Protecția Datelor (GDPR) prevede mai multe mecanisme prin care astfel de transferuri pot avea loc, cum ar fi: deciziile de adecvare adoptate de Comisia Europeană, utilizarea clauzelor contractuale standard, norme corporatiste obligatorii (Binding Corporate Rules – BCR), derogări pentru situații specifice și măsuri de protecție suplimentare. În interiorul Uniunii Europene, transferul de date beneficiază de principiul liberei circulații a datelor cu caracter personal, întrucât toate statele membre sunt obligate să respecte aceleași standarde juridice impuse de GDPR.¹⁰

Transferul de date către state terțe, adică în afara Spațiului Economic European (SEE), impune respectarea unor condiții stricte, întrucât aceste state nu beneficiază automat de același nivel de protecție a datelor ca cel garantat în UE. Regulamentul permite astfel de transferuri doar dacă statul terț este recunoscut printr-o decizie de adecvare emisă de Comisia Europeană sau dacă

¹⁰ Sabrina Brizioli, *Alessandra Langella, GDPR Requirements for Biobanking Activities Across Europe*, Editura Springer International Publishing, 2023, p.398.

operatorii implementează garanții alternative, cum ar fi clauze contractuale standard sau norme interne obligatorii.

Totodată am urmărit analizarea riscurilor de confidențialitate și a cadrelor juridice în transferul de date dincolo de Spațiul Economic European (SEE). Această subsecțiune analizează riscurile concrete la care sunt supuse datele personale în contextul transferurilor către jurisdicții externe, în special în ceea ce privește ingerințele guvernamentale, lipsa unor mecanisme efective de remediu și deficiențele cadrului legal de protecție. Sunt avute în vedere exemple relevante precum cauzele *Schrems I* și *Schrems II*, în care Curtea de Justiție a Uniunii Europene a invalidat mecanismele de transfer în absența unor garanții echivalente cu cele europene¹¹.

România, în calitate sa de stat membru al Uniunii Europene, este parte integrantă a sistemului european de protecție a datelor, iar transferurile realizate din sau către România trebuie să respecte standardele impuse de GDPR și de legislația națională de implementare. Aceste transferuri sunt reglementate în cadrul juridic european comun, nefiind supuse unor formalități suplimentare, dar presupun totuși respectarea principiilor generale de protecție a datelor și obligațiile privind informarea persoanelor vizate, transparența și securitatea cibernetică.

În cazul transferurilor către state terțe, operatorii români trebuie să implementeze instrumente juridice specifice, cum ar fi clauzele contractuale standard, și să realizeze evaluări de risc pentru a verifica dacă statul de destinație asigură un nivel adecvat de protecție. Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCP) joacă un rol esențial în monitorizarea și autorizarea acestor transferuri, acolo unde este necesar.

Capitolul al IV-lea, Protecția datelor cu caracter personal în era Inteligenței Artificiale aduce în prim-plan interacțiunea complexă dintre protecția datelor cu caracter personal și utilizarea tehnologiilor de inteligență artificială. Capitolul explorează necesitatea conturării unui cadru juridic și etic robust pentru dezvoltarea și implementarea sistemelor de inteligență artificială, în concordanță cu valorile fundamentale europene, precum demnitatea umană, libertatea și respectul pentru viața privată.

¹¹ Mistale Taylor, *Transatlantic Jurisdictional Conflicts in Data Protection Law. Fundamental Rights, Privacy and Extraterritoriality*, Editura Cambridge University Press, 2023, p.202.

Inteligența Artificială (IA) ridică provocări substanțiale în materie de protecție a datelor, mai ales atunci când este analizată în raport cu standardele consacrate de dreptul internațional al drepturilor omului. Utilizarea algoritmilor care implică prelucrarea de date personale – cum ar fi recunoașterea facială, analiza comportamentală sau profilarea automată – poate aduce atingere principiilor fundamentale precum demnitatea umană, viața privată și autonomia personală. În acest context, devine esențială analiza modului în care Convenția Europeană a Drepturilor Omului și alte instrumente internaționale reacționează la aceste inovații tehnologice, impunând limite clare în utilizarea inteligenței artificiale pentru a preveni abuzurile și discriminarea.

Astfel, am exemplificat în cadrul capitolului faptul că tehnologiile de tip *deepfake*, bazate pe algoritmi de învățare automată, generează conținut vizual sau sonor fals, dar extrem de realist, ceea ce poate conduce la afectarea gravă a vieții private, reputației și securității personale. Această tehnologie devine o amenințare directă la adresa dreptului la protecția datelor, întrucât poate implica folosirea neautorizată a imaginilor sau vocii unei persoane, fără consimțământ și în scopuri adesea ilicite.¹² Riscurile legate de manipulare, dezinformare și hărțuire necesită intervenții legislative urgente și sancțiuni proporționale, pentru a proteja persoanele vizate împotriva acestui tip de atingere digitală a demnității.

În lipsa unui cadru juridic global unificat, reglementarea IA rămâne fragmentară și reactivă. Cu toate acestea, Uniunea Europeană s-a remarcat prin inițiative legislative proactive, menite să asigure utilizarea etică, sigură și transparentă a tehnologiilor de inteligență artificială. Normele elaborate impun obligații stricte pentru sistemele IA cu risc ridicat, precum și măsuri de conformitate pentru dezvoltatori și utilizatori. Reglementarea vizează nu doar protecția datelor, ci și prevenirea discriminării algoritmice, a lipsei de transparență și a ingerinței în libertățile individuale.

Uniunea Europeană promovează o abordare centrată pe respectarea drepturilor fundamentale, în contrast cu modelele economice bazate pe supraveghere algoritmică (precum în China) sau autoreglementare laxă (precum în SUA). În acest context geopolitic, UE urmărește să stabilească un standard global în domeniul IA, poziționându-se ca lider al reglementării

¹² Abhishek Singh Chauhan, Mohit Kukreti, Sanjay Taneja, Swati Gupta, *Mastering Deepfake Technology: Strategies for Ethical Management and Security*, Editura River Publishers, 2025, p.318.

tehnologice etice și responsabile. Diferențele de abordare reflectă valori distincte privind protecția datelor, suveranitatea digitală și rolul statului în controlul tehnologiei emergente.

Adoptarea Regulamentului (UE) 2024/1689 privind Inteligența Artificială aduce în prim-plan multiple provocări legate de compatibilitatea și interoperabilitatea acestuia cu dispozițiile GDPR. Ambele reglementări se bazează pe principii comune – transparență, responsabilitate, protecția persoanei – însă diferențele în obiectul de reglementare și terminologia utilizată pot genera incertitudini juridice pentru operatori. Este esențială armonizarea acestor norme pentru a preveni contradicțiile și a asigura o aplicare coerentă în cadrul spațiului digital european.

Regulamentul AI Act, adoptat oficial în iunie 2024, introduce un regim juridic cuprinzător pentru utilizarea inteligenței artificiale în Uniunea Europeană. Actul clasifică sistemele IA în funcție de riscuri (minime, limitate, ridicate și inacceptabile) și stabilește obligații specifice pentru fiecare categorie. Se pune un accent deosebit pe protejarea datelor utilizate în sistemele de IA cu risc ridicat, inclusiv prin audituri, documentație tehnică și evaluări de conformitate. Impactul este semnificativ în domenii precum sănătatea, educația, angajarea și forțele de ordine.

Privitor la intersecția dintre Regulamentul General privind Protecția Datelor și IA Act, această subsecțiune analizează suprapunerile dintre GDPR și AI Act, în special în ceea ce privește principiile de prelucrare, responsabilitățile operatorilor și drepturile persoanelor vizate. În timp ce GDPR oferă un cadru general pentru protecția datelor, AI Act introduce cerințe tehnice și procedurale suplimentare, menite să asigure siguranța algoritmică. Este crucial ca aceste două instrumente să funcționeze sinergic, evitând reglementări redundante sau contradictorii.

În practică, protejarea datelor într-un mediu digital bazat pe IA presupune implementarea unor mecanisme tehnice și organizatorice riguroase. Printre aceste măsuri se numără: evaluările de impact asupra protecției datelor (DPIA), designul etic și securizat al algoritmilor (privacy by design și by default), anonimizarea sau pseudonimizarea datelor, precum și informarea clară a persoanelor vizate. Este tot mai evident că dezvoltarea IA trebuie să integreze, de la bun început, principiile protecției datelor, pentru a garanta respectarea drepturilor fundamentale în contextul unei tehnologii în continuă expansiune.

Concluzii generale

Dreptul la protecția datelor cu caracter personal a dobândit o relevanță esențială în contextul accelerării digitalizării și al avansului tehnologic, în special prin proliferarea inteligenței artificiale. Dintr-un simplu mijloc de identificare, datele personale au devenit resurse strategice, cu valoare economică și implicații profunde asupra vieții private, demnității și autonomiei individului. Într-un ecosistem digital interconectat, în care colectarea și procesarea datelor se desfășoară adesea dincolo de limitele controlului conștient al persoanei vizate, problematica protecției acestor date devine una fundamentală pentru ordinea juridică contemporană.

Cercetarea efectuată evidențiază faptul că regimul juridic actual, centrat pe GDPR, deși solid și armonizat la nivel european, se confruntă cu limitări în fața provocărilor generate de noile tehnologii. În special, tehnologiile de tip *machine learning* și *big data* ce ridică întrebări legate de eficiența consimțământului informat, transparența algoritmică și responsabilitatea operatorilor de date. Aceste probleme relevă o posibilă dezechilibrare între drepturile persoanelor și interesele economice sau funcționale ale entităților care prelucrează datele, necesitând un cadru juridic mai dinamic, capabil să anticipeze și să gestioneze riscurile emergente.

Un alt aspect esențial îl constituie nevoia de reconfigurare a principiului autonomiei persoanei în mediul digital. În acest sens, simplul consimțământ nu mai este suficient pentru a garanta protecția efectivă a persoanei, fiind necesară întărirea unor mecanisme complementare: audit algoritmic, evaluări de impact (DPIA), responsabilitate proactivă și supraveghere etică. În plus, se impune integrarea reglementărilor din sfera inteligenței artificiale, cum ar fi noul Regulament (UE) 2024/1689 privind IA, într-un cadru normativ coerent, interoperabil și sustenabil.

Importanța cercetării constă în caracterul său interdisciplinar, care îmbină dreptul cu tehnologia, etica și economia digitală, permițând o abordare complexă și contextualizată a protecției datelor. Prin analiza normativă, comparativă și jurisprudențială, teza identifică nu doar carențele actuale ale sistemului de reglementare, ci și direcții concrete de lege ferenda, în vederea creării unui cadru juridic flexibil, eficient și adaptat unei realități în continuă schimbare. Astfel, demersul contribuie la consolidarea unui sistem de guvernare digitală echilibrat, care să garanteze exercitarea deplină a drepturilor fundamentale în era tehnologică.

Protecția datelor cu caracter personal a evoluat dintr-o extensie a dreptului la viață privată într-un drept fundamental distinct, consacrat în mod expres la nivel european prin articolul 8 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene. Această autonomie se justifică prin natura specifică a acestui drept, care presupune controlul efectiv al persoanei asupra propriilor date, în contextul digitalizării accelerate.

Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR) reprezintă nucleul reglementării europene în materie de protecție a datelor, introducând principii fundamentale precum legalitatea, transparența, limitarea scopului și responsabilizarea operatorilor. Implementarea sa a contribuit la armonizarea legislației statelor membre și la stabilirea unui standard ridicat de protecție, cu impact global.

Transferurile de date în afara Spațiului Economic European evidențiază riscuri sporite privind confidențialitatea, ingerințele guvernamentale și lipsa unor remedii eficiente, după cum relevă jurisprudența CJUE (Schrems I & II). De aceea, utilizarea unor mecanisme de protecție (clauze contractuale standard, decizii de adecvare etc.) este esențială pentru menținerea unui nivel echivalent de protecție în toate jurisdicțiile.

Totodată, tehnologiile bazate pe inteligență artificială ridică probleme complexe privind prelucrarea datelor personale, mai ales în cazuri de profilare, decizii automate sau deepfake. Acestea pot afecta grav demnitatea, autonomia și viața privată. Din acest motiv, este necesară o reglementare riguroasă și etică, iar AI Act (2024/1689) marchează un pas esențial în direcția unui cadru juridic european robust.

Contextul digital actual necesită un echilibru între inovația tehnologică (IA, big data, IoT) și protecția drepturilor fundamentale ale individului. Uniunea Europeană optează pentru o abordare uman-centristă, diferită de alte modele geopolitice, promovând reguli clare, supraveghere instituțională și respect pentru demnitatea umană. Deși GDPR și AI Act împărtășesc principii comune, diferențele în terminologie și obiectul de reglementare pot duce la confuzii sau aplicare neuniformă. Este vital un efort constant de armonizare și cooperare între instituții, pentru o aplicare coerentă a normelor și pentru clarificarea relațiilor dintre CJUE și CEDO în materie de protecție a datelor.

Ca stat membru al UE, România aplică direct prevederile GDPR, dar în același timp s-au adoptat și legi specifice legislației națională (Legea nr. 190/2018) pentru particularitățile locale.

Autoritatea Națională de Supraveghere (ANSPDCP) prezintă un rol crucial în monitorizarea aplicării corecte a normelor, inclusiv în cazul transferurilor internaționale sau prelucrărilor efectuate cu tehnologii avansate.

Protecția datelor cu caracter personal a devenit o componentă esențială a drepturilor omului în era digitală, necesitând o abordare integrată, adaptabilă și etică. Confruntarea dintre dinamica tehnologică globală și standardele juridice europene obligă la o regândire permanentă a cadrului normativ, pentru a garanta că drepturile persoanei rămân centrale și efectiv protejate în societatea informațională.

În acest context, legislația privind protecția datelor trebuie să evolueze constant pentru a reglementa noile medii digitale, având în vedere că platformele online devin principalele canale de comunicare dintre cetățeni și instituțiile publice. Protecția drepturilor fundamentale în contextul digitalizării reprezintă o provocare complexă, care necesită o abordare multidisciplinară și o adaptare continuă a cadrului legislativ. Relația dintre tehnologie și drepturile civile trebuie privită nu doar prin prisma riscurilor, ci și ca o oportunitate de îmbunătățire a calității vieții într-o societate digitalizată. Deși digitalizarea reprezintă un motor al progresului, aceasta poate constitui și o amenințare semnificativă pentru drepturile fundamentale, ceea ce impune o reglementare clară și o responsabilitate juridică corespunzătoare în fața provocărilor actuale. Protejarea dreptului fundamental la protecția datelor cu caracter personal nu doar că asigură respectarea vieții private și a autonomiei individuale, dar contribuie și la întărirea încrederii cetățenilor în mediul digital.

BIBLIOGRAFIE

Tratate, cursuri, monografii

1. Adrian Năstase, *Drepturile omului, religie a sfârșitului de secol*, Editura I.R.D.O., București, 1992.
2. Adriana-Maria Șandru, Daniel-Mihail Sandru, *Protectia si securitatea datelor personale în educația digitală*, Editura Polirom, 2020.
3. Alessandro Bernes, Claudia Irti, Roberto Senigaglia, *Privacy and Data Protection in Software Services*, Editura Springer, 2021.
4. Alessandro Bernes, Claudia Irti, Roberto Senigaglia, *Privacy and Data Protection in Software Services*, Editura Springer Nature Singapore, 2021.
5. Alexandru Ion, *Securitatea cibernetică și drepturile cetățenilor în mediul virtual european*, Editura Ideea Europeană, 2023.
6. Alice Mariana Apetrei, *Drepturile omului în Uniunea Europeană*, Editura Lumen, 2010.
7. Alina V. Popescu, *Dreptul la informație - între garanții și limitări*, Editura Ideea Europeană - eBookuri.ro, 2022.
8. Aline Darbellay, Joseph Lee , *Data Governance in AI, FinTech and LegalTech Law and Regulation in the Financial Sector*, Edward Elgar Publishing, 2022.
9. Ammar Almomani, Brij B. Gupta, Deepak Kalra, *Innovations in Modern Cryptography*, Editura IGI Global, 2024.
10. Andrei Dutu-Buzura , Gabriel Manu , Sorana Popa, *Spre un drept al inteligenței artificiale. Premise. Actualități. Perspective*, Editura Universul Juridic, 2024.
11. Andrej Savin, Jan Trzaskowski, *Research Handbook on EU Internet Law*, Editura Edward Elgar Publishing, 2023.
12. Angela Ward, Jeff Kenner, Steve Peers, Tamara Hervey, *The EU Charter of Fundamental Rights. A Commentary*, Editura Bloomsbury Publishing, 2021.
13. Anjali Raghav, Bhupinder Singh, Budi Agus Riswandi, Christian Kaunert, Kamalesh Ravesangar, *Artificial Intelligence in Peace, Justice, and Strong Institutions*, Editura IGI Global Scientific Publishing, 2025.

14. Anna Osella, Francesca Maria Ugliotti, *Handbook of Research on Implementing Digital Reality and Interactive Technologies to Achieve Society 5.0*, Editura IGI Global, 2022.
15. Anne Peters, *Beyond Human Rights: The Legal Status of the Individual in International Law*, Editura Cambridge University Press, Cambridge, 2016.
16. Anthony Forsyth, *Legal Issues in the Digital Economy. The Impact of Disruptive Technologies in the Labour Market*, Editura Cambridge Scholars Publisher, 2025.
17. Anu Bradford, *Digital Empires. The Global Battle to Regulate Technology*, Editura Oxford University Press, 2023.
18. Archana Patel, Purvi Pokhariyal, Shubham Pandey, *AI and Emerging Technologies. Automated Decision-Making, Digital Forensics, and Ethical Considerations*, Editura CRC Press, 2024.
19. Arlindo L. Oliveira, Clara Martins Pereira, Elsa Vaz de Sequeira, Henrique Sousa Antunes, Luís Barreto Xavier, Pedro Miguel Freitas, *Multidisciplinary Perspectives on Artificial Intelligence and the Law*, Editura Springer International Publishing, 2023.
20. Attila Barna, Gábor Hulkó, Martin Löhnig, Péter Smuk, *Rechtskultur: State Roles in Modern Society and Communication Space*, Editura Edition Rechtskultur, 2025.
21. Aurelian Ionașcu, *Drept civil, partea generală*, Editura didactică și pedagogică, 1963.
22. Aurora Ciucă, *Protecția Internațională a Dreptului Omului*, Editura Fundației Academice AXIS, Iași, 2009.
23. B. K. Tripathy, Hari Seetha Explainable, *Interpretable, and Transparent AI Systems*, Editura CRC Press, 2024.
24. Bart Custers, Alan M. Sears, Francien Dechesne, Ilina Georgieva, Tommaso Tani, Simone van der Hof, *EU Personal Data Protection in Policy and Practice*, Editura T.M.C. Asser Press, 2019.
25. Bentzen, H.B., *Context as key: the protection of personal integrity by means of the purpose limitation principle*, Research Handbook on EU Data Protection Law, 2022.
26. Bercovitz Rodríguez Cano Rodrigo, *Estudios sobre la ley de propiedad intelectual. Últimas reformas y materias pendientes*, Editura Dykinson, 2016.
27. Bogdan George Tudorică, *Călătorie prin lumea Big Data*, Editura Printech, 2020.
28. Breitbarth, P., *A risk-based approach to international data transfers*, Editura Eur. Data Prot. L. Rev., Vol.7, 2021.

29. Burkhard Schafer, Edina Harbinja, Lilian Edwards, *Future Law. Emerging Technology, Regulation and Ethics*, Editura Edinburgh University Press, 2025.
30. C. Swinarski, *Introduction au droit international humanitaire*, Editura IIDH, San José, 1984.
31. Charles Tsikada, Jabulani Garwi, Reason Masengu, *AI and Machine Learning Applications in Supply Chains and Marketing*, Editura IGI Global, 2024.
32. Christian Fuchs, *Social Media: A Critical Introduction*, Editura SAGE, 10 mar. 2021.
33. Christoph Sorge, Georg Borges, *Law and Technology in a Global Digital Society. Autonomous Systems, Big Data, IT Security and Legal Tech*, Editura Springer International Publishing, 2022.
34. Christopher Kuner, *Developing an Adequate Legal Framework for International Data Transfers*, Springer Science and Business Media B.V. 2009.
35. Cristina Contartese, Luca Pantaleo, Mads Andenas, Matthew Happold, *EU External Action in International Economic Law. Recent Trends and Developments*, Editura T.M.C. Asser Press, 2020.
36. D. Kahneman, *Thinking, Fast and Slow*, Editura Straus and Giroux, 2011.
37. Dara Hallinan, Eleni Kosta, Paul De Hert, Suzanne Nusselder, *Data Protection, Privacy and Artificial Intelligence, Volume 17, To Govern Or To Be Governed, That Is the Question*, Editura Bloomsbury Publishing, 2025.
38. Daria Goscinska, *Transposition of the Patients' Rights Directive 2011/24/EU. A Discourse Analysis in Germany, Poland and Austria*, Editura Universitätsverlag der TU Berlin, 2014.
39. David Carlisle, *The Crypto Launderers. Crime and Cryptocurrencies from the Dark Web to DeFi and Beyond*, Editura Wiley, 2023.
40. David Laux, Mario Pufahl, Martin Stadelmann, Sabine Kirchem, *CRM Goes Digital. Design and Use of Digital Customer Interface in Marketing, Sales and Service*, Editura Springer Fachmedien Wiesbaden, 2025.
41. David Ramiro Troitiño, Ondrej Hamulák, Tanel Kerikmäe, *Digital Development of the European Union. An Interdisciplinary Perspective*, Editura Springer International Publishing, 2023.
42. Deborah Russo, Laura Magi, Martina Buscemi, Nicole Lazzerini, *Legal Sources in Business and Human Rights. Evolving Dynamics in International and European Law*, Brill, 2020.

43. Denis Rothman, *Hands-On Explainable AI (XAI) with Python. Interpret, Visualize, Explain, and Integrate Reliable AI for Fair, Secure, and Trustworthy AI Apps*, Editura Packt Publishing, 2020.
44. Dominika Harasimiuk, Tomasz Braun, *Regulating Artificial Intelligence Binary Ethics and the Law*, Editura Taylor & Francis, 2021.
45. Dr. Priyank Singhal, Dr. Nilesh Jain, Dr. Parth Gautam, Dr. Pradeep Laxkar, *Introduction To Cyber Security*, Editura Crown Publishing, 2025.
46. Elaine Fahey, Isabella Mancini, *Understanding the EU as a Good Global Actor. Ambitions, Values and Metrics*, Editura Edward Elgar Publishing, 2022.
47. Elda Brogi, Pier Luigi Parcu, *Research Handbook on EU Media Law and Policy*, Editura Edward Elgar Publishing, 2021.
48. Eleni Kosta, Franziska Boehm, *The EU Law Enforcement Directive (LED). A Commentary*, Editura Oxford University Press, 2024.
49. Eleni Kosta, Irene Kamara, Ronald Leenes, *Research Handbook on EU Data Protection Law*, Editura Edward Elgar Publishing, 2022.
50. Elif Kiesow Cortez, *Data Protection Around the World: Privacy Laws in Action*, Editura Springer Nature, 2020.
51. Elif Kiesow Cortez, *Data Protection Around the World: Privacy Laws in Action*, Editura Springer, 20 nov. 2020.
52. Eric A. Posner, *The Twilight of Human Rights Law*, Editura Oxford University Press, 2014.
53. Erwin Loh, Manda Raz, Tam C. Nguyen, *Artificial Intelligence in Medicine. Applications, Limitations and Future Directions*, Editura Springer, 2022.
54. Fang Li, Li Junkai, *China's Opportunities for Development in an Era of Great Global Change*, Editura Springer, 2023.
55. Fatima Roumate, *Artificial Intelligence and the New World Order. New Weapons, New Wars and a New Balance of Power*, Editura Springer, 2024.
56. Federico Fabbrini, Edoardo Celeste, John Quinn, *Data Protection Beyond Borders: Transatlantic Perspectives on Extraterritoriality and Sovereignty*, Editura Bloomsbury Publishing, 2021, p.213.
57. Felix Bieker, *The Right to Data Protection. Individual and Structural Dimensions of Data Protection in EU Law*, Editura T.M.C. Asser Press, 2022.
58. Felix Bieker, *The Right to Data Protection. Individual and Structural Dimensions of Data Protection in EU Law*, Editura T.M.C. Asser Press, 2022.

59. Filip Dorsemont, Klaus Lörcher, Mélanie Schmitt, Stefan Clauwaert, *The Charter of Fundamental Rights of the European Union and the Employment Relation*, Editura Bloomsbury Publishing, 2019.
60. Floridi L., *The Fourth Revolution: How the Infosphere is Reshaping Human Reality*, Editura Oxford, 2016.
61. Francesca Tassinari, *Data Protection and Interoperability in EU External Relations. Guaranteeing Global Data Transfers in the Area of Freedom, Security and Justice*, Editura Brill, 2024
62. Franziska Boehm, *Information Sharing and Data Protection in the Area of Freedom, Security and Justice: Towards Harmonised Data Protection Principles for Information Exchange at EU-level*, Editura Springer, 2012.
63. Franziska Boehm, *Information Sharing and Data Protection in the Area of Freedom, Security and Justice. Towards Harmonised Data Protection Principles for Information Exchange at EU-level*, Editura Springer Berlin Heidelberg, 2011.
64. Gerry O'Reilly, J. G. O'Reilly, *Places of Memory and Legacies in an Age of Insecurities and Globalization*, Springer Nature, 2020.
65. Gráinne De Búrca, Paul Craig , *The Evolution of EU Law*, Editura Oxford University Press, 2021.
66. Heleen Riper, *Insights in digital mental health: 2021*, Editura Frontiers Media SA , 2023.
67. Helvi Kyngäs, Kristina Mikkonen, Maria Kääriäinen , *The Application of Content Analysis in Nursing Science Research*, Editura Springer International Publishing, 2019.
68. Indranath Gupta, *Expectations Vs Realities of Information Privacy and Data Protection Measures. A Machine-Generated Literature Overview*, Editura Springer, 2025.
69. Indranath Gupta, Sherin Sarah Philip, Paarth Naithani, *Introduction to Data Protection Law. Cases and Materials from the EU*, Editura Springer Nature Singapore, 2024.
70. Indranath Gupta, Sherin Sarah Philip, Paarth Naithani, *Introduction to Data Protection Law. Cases and Materials from the EU*, Editura Springer Nature Singapore 2024.
71. Ingo Wolfgang Sarlet, Marion Albers, *Personality and Data Protection Rights on the Internet Brazilian and German Approaches*, Editura Springer International Publishing, 2023.
72. Ingo Wolfgang Sarlet, Marion Albers, *Personality and Data Protection Rights on the Internet Brazilian and German Approaches*, Editura Springer International Publishing, 2022.

73. Ion Diaconu, *Drepturile Omului*, Editura Institutul Român pentru Drepturile Omului, București, 1993.
74. Irene Kamara, *Standardizing Personal Data Protection*, Editura OUP Oxford, 2025.
75. Irene Kamara, *Standardizing Personal Data Protection*, Editura Oxford University Press, 2025.
76. J. Cohen, *Between Truth and Power: The Legal Constructions of Informational Capitalism*, Editura Oxford, 2019.
77. Jacobs, White, Ovey, *The European Convention on Human Rights*, Ediția a VII-a, Editura Oxford University Press, 2012.
78. Janneke Gerards, *General Principles of the European Convention on Human Rights*, Editura Cambridge University Press, 2023.
79. Jean Paul Jacqué, *The accession of the European Union to the European Convention of human rights*, Editura Common Market Law Review, 2011.
80. Jean-Philippe Accart, *Library Transformation Strategies*, Editura Wiley, 2022.
81. Jeremias Adams-Prassl, Michal Bobek, *The EU Charter of Fundamental Rights in the Member States*, Editura Bloomsbury Publishing, 2020, p.47.
82. Jianfeng Xu, Fuhui Sun, Qiwei Chen, *Introduction to the Smart Court System-of-Systems Engineering Project of China*, Editura Springer Nature, 2022.
83. Jonathan Taplin, *Ipocrizia Facebook, Google, Amazon. Subminarea culturii și democrației*, traducere Anca Mihaela Florea, Editura Niculescu, 2020.
84. Julia Kapelańska-Pręgowska, Michał Balcerzak, *Artificial Intelligence and International Human Rights Law. Developing Standards for a Changing World*, Editura Edward Elgar Publishing, 2024.
85. Karen V. Beaman, *Boundaryless HR Human Capital Management in the Global Economy*, Editura IHRIM Press Book, 2022.
86. Kovač, M., *Towards an Optimal Regulator: Assessment of the EU Artificial Intelligence Act. In Generative Artificial Intelligence: A Law and Economics Approach to Optimal Regulation and Governance*, Springer Nature Switzerland, 2025.
87. Larry Clinton, *Cybersecurity for Business. Organization-Wide Strategies to Ensure Cyber Risk Is Not Just an IT Issue*, Editura Kogan Page 2022, p.196.
88. Laura Miraut Martín, *Artificial intelligence and human rights*, Editorial Dykinson, S.L., 2021.

89. Lawrence Meir Friedman, *The Human Rights Culture: A Study in History and Context*, Editura Quid Pro Books, 2011, p.1.
90. Leo Besemer, *Privacy and Data Protection Based on the GDPR*, Editura Van Haren Publishing, 2020.
91. Leon Trakman, Robert Walter, *Contemporary Issues in Finance and Insolvency Law Volume 2*, Editura Taylor & Francis, 2022.
92. Leonie Wittershagen, *The Transfer of Personal Data from the European Union to the United Kingdom Post-Brexit*, Editura De Gruyter, 2022.
93. Lokke Moerel, *Binding Corporate Rules Corporate Self-Regulation of Global Data Transfers*, OUP Oxford, 2012.
94. Loredana Ivan, Dorin Beu, Joost van Hoof, Joost van Hoof, *Smart and age-friendly cities in Romania: An overview of public policy and practice*, Editura International Journal of Environmental Research and Public Health.
95. Lothar Determann, *Determann's Field Guide to Data Privacy Law International Corporate Compliance*, Editura Edward Elgar Publishing, 2022.
96. Lucas Bergkamp, *Liability and Environment. Private and Public Law Aspects of Civil Liability for Environmental Harm in an International Context*, Editura Brill, 2021.
97. M. Archer, *Being Human: The Problem Of Agency*, Editura Cambridge, 2001.
98. Malgosia Fitzmaurice, Panos Merkouris, *The Interpretation and Application of the European Convention of Human Rights. Legal and Practical Implications*, Editura Brill, 2012.
99. Maria Tzanou, *Personal Data Protection and Legal Developments in the European Union*, Editura IGI Global, 2020.
100. Maria Tzanou, *Personal Data Protection and Legal Developments in the European Union*, Editura IGI Global, 2020.
101. Maria Tzanou, *The Fundamental Right to Data Protection. Normative Value in the Context of Counter-Terrorism Surveillance*, Editura Bloomsbury Publishing, 2017, p.44.
102. Mark Leiser, Róisín Á Costello, *Critical Reflections on the EU's Data Protection Regime GDPR in the Machine*, Editura Bloomsbury Publishing, 2024.
103. Melissa Lukings, Arash Habibi Lashkari, *Understanding Cybersecurity Law in Data Sovereignty and Digital Governance An Overview from a Legal Perspective*, Editura Springer International Publishing, 2022.

104. Melissa Lukings, Arash Habibi Lashkari, *Understanding Cybersecurity Law in Data Sovereignty and Digital Governance. An Overview from a Legal Perspective*, Editura Springer International Publishing, 2022.
105. Michael Filimowicz, *Deep Fakes. Algorithms and Society*, Editura Taylor & Francis, 2022.
106. Michael Freeman, *Human Rights*, Editura John Wiley & Sons, 2022, p.1935.
107. Michael Legg, Felicity Bell, *Artificial Intelligence and the Legal Profession*, Editura Bloomsbury Publishing 2020.
108. Michael Reiersen, *Effective Domestic Remedies and the European Court of Human Rights. Applications of the European Convention on Human Rights Article 13*, Editura Cambridge University Press, 2022.
109. Micheline R. Ishay, *The Human Rights Reader. Major Political Essays, Speeches, and Documents From Ancient Times to the Present*, Editura Routledge, 2022.
110. Mihai Bogdan Curelea, Ionuț Vasile Nicoraș, Petru Ștețcu, *Inteligența Artificială - Oportunități și Pericole*, Editura Concordia, 2023.
111. Mike Chapple, Joe Shelley, *IAPP CIPM Certified Information Privacy Manager Study Guide*, Editura Wiley, 2023.
112. Milton Konvitz, *Fundamental rights: history of a constitutional doctrine*, Editura Routledge, 2017.
113. Minhaj A. Qidwai, *Intersection of Human Rights and AI in Healthcare*, IGI Global, 2024.
114. Mistale Taylor, *Transatlantic Jurisdictional Conflicts in Data Protection Law Fundamental Rights, Privacy and Extraterritoriality*, Editura Cambridge University Press, 2023.
115. Mohammad Rubyet Islam, *Generative AI, Cybersecurity, and Ethics*, Editura Wiley, 2024.
116. Monika Kuschewsky, *Data Protection & Privacy Jurisdictional Comparisons*, Editura Sweet & Maxwell, 2012.
117. Muharrem Kılıç, Sezer Bozkuş Kahyaoğlu, *Algorithmic Discrimination and Ethical Perspective of Artificial Intelligence*, Editura Springer, 2023.
118. Neha Mishra, *Data localization laws in a digital world*, Jarosław Puszczynski, 2019.
119. Nicolae Purda, *Protecția drepturilor omului*, Editura Lumina Lex, București, 2001.

120. Nicolae Sfetcu, *Tehnologia informației și comunicațiilor în România: Analiza comparativă cu UE, impactul social, provocări și oportunități, direcții viitoare*, Editura MultiMedia Publishing, 2024.
121. Nigel Cory, Daniel Castro, Ellysse Vittoria Dick, *The Role and Value of Standard Contractual Clauses in EU-U.S. Digital Trade*, Editura ITIF, 2020.
122. Nikolaos Lavranos, Stefano Castagna, *International Arbitration and EU Law*, Second Edition, Edward Elgar Publishing Limited, 2024.
123. Nikolaos Pitropakis, Sokratis Katsikas, *Security and Privacy in Smart Environments*, Editura Springer, 2025,
124. Nikos Th Nikolinakos, *EU Policy and Legal Framework for Artificial Intelligence, Robotics and Related Technologies - The AI Act*, Editura Springer International Publishing, 2023.
125. Olivier De Schutter, *International Human Rights Law: Cases, Materials, Commentary*, Editura Cambridge University Press, 2014.
126. Orla Lynskey, *The foundations of EU data protection law*, Oxford University Press, 2015.
127. Orla Lynskey, *The Foundations of EU Data Protection Law*, Editura OUP Oxford, 2015.
128. Paolo Balboni, Kate Francis, *Data Protection as a Corporate Social Responsibility*, Editura Edward Elgar Publishing Limited, 2023.
129. Patrick E. Murphy, Gene R. Laczniak, Fiona Harris, *Ethics in Marketing. International Cases and Perspectives*, Editura Taylor & Francis, 2016.
130. Paul Craig, Gráinne de Búrca, *The evolution of EU law*, 3rd edition, Editura Oxford University Press, 2021.
131. Paul Dobrescu, Flavia Durach, *The New Age of Development. The Geopolitical Assertion of Eurasia*, Editura Springer, 2022.
132. Paul Lambert, *Data Protection and Data Transfers Law*, Editura Bloomsbury Publishing, 2023.
133. Paul Voigt, Axel von dem Bussche, *The EU General Data Protection Regulation (GDPR). A Practical Guide*, Editura Springer Nature Switzerland, 2024.
134. Paul Voigt, Axel von dem Bussche, *The EU General Data Protection Regulation (GDPR). A Practical Guide*, Editura Springer Nature Switzerland, 2024.

135. Pauline Maier, *The Strange History of the Bill of Rights*, Editura Geo. JL & Pub. Pol'y, 2017.
136. Philip Alston, Olivier De Schutter, *Monitoring Fundamental Rights in the EU: The Contribution of the Fundamental Rights Agency*, Editura Hart Publishing, 2005.
137. Philip Coppel, Philip Coppel KC, *Information Rights. A Practitioner's Guide to Data Protection, Freedom of Information and Other Information Rights*, Editura Bloomsbury Publishing Plc, 2020.
138. Ramses A. Wessel, Steven Blockmans, *Between Autonomy and Dependence. The EU Legal Order Under the Influence of International Organisations*, Editura T.M.C. Asser Press, 2013.
139. Raphael Gellert, *The Risk-Based Approach on Data Protection*, Oxford University Press, 2020.
140. Reinhard Wolf, Sebastian Biba., *Europe in an Era of Growing Sino-American Competition. Coping with an Unstable Triangle*, Editura Taylor & Francis, 2021.
141. Robert Schutze, *Dreptul Constituțional al Uniunii Europene*, Editura Universitară, București, 2012.
142. Robert Walters, *Cybersecurity and Data Laws of the Commonwealth International Trade, Investment and Arbitration*, Editura Springer Nature Singapore, 2023.
143. Sabrina Brizioli, Alessandra Langella, *GDPR Requirements for Biobanking Activities Across Europe*, Editura Springer International Publishing, 2023.
144. Samuel Moyn, *Not enough: Human rights in an unequal world*, Editura Harvard University Press, 2018.
145. Sardi Csaba, *Regimul importului de mărfuri pe Piața Unică Europeană*, Editura Letras, 2021.
146. Shishir Kumar Shandilya, Agni Datta, Yash Kartik, Atulya Nagar, *Digital Resilience: Navigating Disruption and Safeguarding Data Privacy*, Editura Springer Nature Switzerland, 2024.
147. Svetlana Yakovleva, *Governing Cross-Border Data Flows Reconciling EU Data Protection and International Trade Law*, Editura Oxford University Press, 2024.
148. Tari Schreider, *Cybersecurity Law, Standards and Regulations*, 2nd Edition, Editura Rothstein Publishing, 2020.
149. Thor Myklebust, Tor Stålhane, Dorte Mathilde Kristin Vatn, *The AI Act and The Agile Safety Plan*, Editura Springer Nature Switzerland, 2025.

150. Tobias Naef, *Data Protection Without Data Protectionism. The Right to Protection of Personal Data and Data Transfers in EU Law and International Trade Law*, Editura Springer International Publishing, 2022.
151. Vasile Baltac, *e-Guvernarea. Transformarea digitala a administratiei publice*, Editura Pro Universitaria, 2024.
152. Vasile Baltac, *Transformarea digitală a administrației publice: Strategii de eGuvernare*, Editura SNSPA, 2024.
153. Vassilis Hatzopoulos, *The Collaborative Economy and EU Law*, Editura Bloomsbury Publishing, 2018.
154. W. Kuan Hon, *Data Localization Laws and Policy. The EU Data Protection International Transfers Restriction Through a Cloud Computing Lens*, Editura Edward Elgar Publishing, 2017.
155. William A. Schabas, William Schabas, *The European Convention on Human Rights: A Commentary*, Editura Oxford University Press, 2015.
156. Yadong Cui, *Artificial Intelligence and Judicial Modernization*, Editura Springer, 2019.
157. Yihan Dai, *Cross-Border Data Transfers Regulations in the Context of International Trade Law: A PRC Perspective*, Editura Springer, 2021.
158. Yuval Reinfeld, *The European Union as a Normative Power. The Role of the CJEU*, Editura Taylor & Francis, 2024.

Articole în reviste de specialitate

1. Adriana-Maria Șandru, Daniel-Mihail Șandru, *Reforma protecției datelor din perspectiva Consiliului Europei*, revista Studii și cercetări juridice, Nr. 3, 2019.
2. Alexandru Țărnă, *Rolul administrației publice în instituirea unor mecanisme de protecție juridică a vieții private și a datelor cu caracter personal în spațiul internet*, Conferința "Contribuția tinerilor cercetători la dezvoltarea administrației publice", Chișinău, Moldova, 28 februarie 2020.

3. Alexe I, Sandru DM, *The Peculiarities of Applying Corrective Measures in the Field of Data Protection, to Operators in the Financial Sector*, revista Română de Drept European, NR.1, 2020, p.39.
4. Alina Gabriela Ianoș, Andreea-Alexandra Ploeanu, *Studiu sociologic privind impactul social al tehnologiei de recunoaștere facială și de urmărire a datelor personale* *Sociological study on the social impact of facial recognition and personal data tracking technology*, revista Universul Juridic, Nr.2, feb.2025.
5. Alina-Mirabela Gentimir, *Considerații generale privind aderarea Uniunii Europene la Convenția Europeană a Drepturilor Omului*, articol în Analele Științifice ale Universității Al.I. Cuza Iași, Tomul LIV, Științe Juridice, 2008.
6. Anca C. Yallop, Oana A. Gică, Ovidiu I. Moisescu, Monica M. Coroș, Hugues Séraphin, *The digital traveller: implications for data ethics and data governance in tourism and hospitality*, revista Journal of Consumer Marketing, 2023.
7. Andreea Enescu, *Domenialitatea Acordului de Vointa in Pietele Digitale*, revista Curierul Judiciar, Nr.9, 2022.
8. Andreea Moroianu, *Elements on Artificial Intelligence, Democracy, and Fundamental Rights*, în revista Drepturile Omului, Nr.1, 2021.
9. Andrei Dragan, *Unele considerații critice asupra Avizului 2/13 al Curții de Justiție a Uniunii Europene/Critical considerations on the Opinion 2/13 of the Court of Justice of the European Union*, articol în Analele Universității de Vest din Timișoara, Seria Drept, Nr.2, 2015.
10. Anwer, S., Hosen, M.S., Khan, D.S., Oluwabusayo, E., Folorunso, M.M.H.M. and Khan, H., *Revolutionizing The Global Market: An Inclusion Of AI The Game Changer In International Dynamics*, revista Migration Letters, Vol. 21, 2024.
11. Augustin Fuerea, *Echilibrul în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului–privire specială asupra protecției datelor cu caracter personal*, revista Română pentru Protecția și Securitatea Datelor cu caracter personal, Nr.02, 2023.
12. Augustin Fuerea, *Invocarea excepțiilor privind protecția datelor cu caracter personal în materia executării silite*, revista Română de Executare Silită, Nr. 2, 2022.

13. Aurora Ciucă, *Dialogul dintre CEDO și Curtea de Justiție a U.E.privind protecția drepturilor omului*, articol în Volumul ”Reglementări ale Uniunii Europene de un interes aparte-sui generis, pentru România”, Ion.M. Anghel, Editura Universul Juridic, 2017.
14. Autorii Nick Couldry, Ulises Mejias, *Data Colonialism: Rethinking Big Data’s Relation to the Contemporary Subject*, revista Sage Journals, Vol. 20, Nr.4, 2018.
15. Avery, J.J., Abril, P.S., del Riego, A., *ChatGPT, Esq.: Recasting Unauthorized Practice of Law in the Era of Generative AI*, revista Yale JL & Tech., Vol.26, Nr.1. 2023.
16. Barbur, D.F., *Caracteristicile prelucrării datelor cu caracter personal ale copiilor în temeiul Regulamentului (UE) 2016/679*, revista Română pentru protecția și securitatea datelor cu caracter personal, Nr.01, 2021.
17. Barrett Ji-Zeng Fan, *European Pluralism on the Protection of Fundamental Rights: The European Convention on Human Rights vis-a-vis the EU Legal Order*, Editura National Taiwan University Law Review, Vol. 11, Nr. 2, 2016.
18. Bart Custers, Gianclaudio Malgieri, *Priceless data: why the EU fundamental right to data protection is at odds with trade in personal data*, revista Computer Law & Security Review, Vol.45, 2022.
19. Bartels, M., *A Balancing Act: Data Protection Compliance of Artificial Intelligence*, revista Vol.73, Nr. 6, 2024.
20. Boris Glavan, *Inviolabilitatea vieții private: aspecte de procedură penală și activitate specială de investigații*, revista State, security and human rights, Vol.1, 2023.
21. Bradford, L., Aboy, M. and Liddell, K., *International transfers of health data between the EU and USA: a sector-specific approach for the USA to ensure an ‘adequate’ level of protection*, revista Journal of Law and the Biosciences, Vol.7, Nr.1, 2020.
22. Călina Jugastru, *The Electronic Health File-Current Landmarks Vulnerabilities and Solutions*, revista Dreptul, Nr.10, 2022.
23. Călinoiu, E., *Deepfake și inteligența artificială, o nouă provocare juridică europeană și națională?* revista Buletin de informare legislativa, Vol.1, Nr.2, 2024.
24. Cantero Gamito, M. and Marsden, C.T., *Artificial intelligence co-regulation? The role of standards in the EU AI Act*, revista International Journal of Law and Information Technology, Vol.32, 2024.

25. Chris Gilbert, Mercy Abiola Gilbert, *Navigating the Dual Nature of Deepfakes: Ethical, Legal, and Technological Perspectives on Generative Artificial Intelligence (AI) Technology*, revista International Journal of Scientific Research in Modern Science and Technology, Vol.3, Nr.19, 2024.
26. Claudia Gogoasă Lascateu, *Culegerea de informații de Securitate națională în era digitală-dimensiune etică*, revista Universul Juridic, Nr.03, 2020.
27. Crina-Maria Stanciu, Codrin-Alexandru Ștefăniu, *Datele cu caracter personal: res digitalis în sfera actelor încheiate inter vivos și a actelor mortis causa*, articol în Anale UAIC. SSJ, Tomul LXX, nr. II, 2024.
28. Cristea, D., *Măsuri de păstrare a confidențialității și de protecție a părților vătămate și martorilor în cadrul urmăririi penale din prisma protecției datelor cu caracter personal*, Conferința "Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală", Chișinău, Moldova, 10-11 decembrie 2020 2021.
29. Cristolovean, N.M., *Reflections on Personal Data Processing That Is Necessary for the Entering or Performance of a Contract. Jus et Civitas*, revista Journal of Social and Legal Studies (fostă Buletinul Universității Petrol Gaze din Ploiești, Seria Științe Socio-Umane și Juridice), Vol.72, Nr.2, 2021.
30. Cui Yadong, *Artificial Intelligence and Judicial Modernization*, revista International Journal for the Semiotics of Law - Revue internationale de Sémiotique juridique Article, editura Springer, Vol.34, 2021.
31. Cyran, H., *New Rules for a New Era: Regulating Artificial Intelligence in the Legal Field*, în revista Journal of Law, Technology, & the Internet, Vol.15, Nr.1, 2024.
32. Daniel Cristea, *Analysis of the Right to Privacy and Personal Data Protection Standards*, Sci. Annals Ștefan cel Mare Acad. Ministry Internal Aff. Republic Mold., Nr.16, 2023.
33. Daniela Cireașă, Daniela Simionovici, *Organizarea muncii în afara sediului angajatorului din perspectiva protecției datelor personale*, articol în Revista română pentru protecția și securitatea datelor cu caracter personal, revista Universul Juridic, Nr.4, 2022.
34. Daniel-Mihai Șandru, *Aspecte privind aplicarea Regulamentului nr. 679 din 2016 Privind protecția datelor cu caracter personal în România*, revista Studii și Cercetări Juridice–Serie Nouă, Nr.1, 2020.

35. Daniel-Mihai Sandru, *Principiile si procedurile protecției datelor cu caracter personal utilizate în combaterea dezinformării*, revista Pandectele Romane, Nr.6, 2022.
36. Daniel-Mihai Sandru, *Tipologia protecției datelor cu caracter personal în situații de criză medicală: coronavirus COVID-19*, revista Pandectele Romane, Nr.1, 2020.
37. Daniel-Mihai Șandru, *Transparența justiției și protecția datelor cu caracter personal*, Revista Română de Drept European, Nr.2, 2022.
38. Daniel-Mihail Șandru, *Analiza jurisprudenței române privind acordarea de daune morale pentru nerespectarea protecției datelor cu caracter personal*, revista Română de drept privat, Nr. 3,2020.
39. Daniel-Mihail Șandru, *Aspecte privind aplicarea Regulamentului nr. 679 din 2016 Privind protecția datelor cu caracter personal în România*, revista Studii și cercetări juridice, Nr. 1, 2019.
40. Daniel-Mihail Șandru, *Relația dintre protecția datelor și inteligența artificială. Impactul reglementării inteligenței artificiale în Uniunea Europeană*, în revista Romana de Drept European, Nr.1, 2023.
41. Daniel-Mihail, Sandru, *Fundamental Issues in Researching the Relationship between the Law of the European Union and the International Arbitrage*, revista Română de drept european, Nr. 2, 2021.
42. Danijela Vrbljanac, *Personal Data Transfer to Third Countries –Disrupting the Even Flow?*, revista Athens Journal of Law, Vol. 4, Nr.4, 2018.
43. Deaconescu, C.C., *Libertatea de expresie și combaterea discursului instigator la ură în mediul digital*, revista Transilvană de Științe Administrative, Vol.2, Nr. 54, 2024.
44. Dewitte P., *The Many Shades of Impact Assessments-An analysis of data protection by design in the case law of national supervisory authorities*, revista Technology and Regulation, 2024.
45. Dinu Ostavciuc, *Protecția datelor cu caracter personal în procesul penal–analiza doctrinei și standardele UE. In European integration through the strengthening of education, research, innovations*, Conferința "European integration through the strengthening of education, research, innovations in Eastern Partnership Countries" Vol.2, Chisinau, Moldova, 16-17 mai 2022.

46. Dorel Herinean, *Provocările criminalității digitale pentru dreptul penal. Dreptul penal în combaterea infracționalității în mediul online*, revista Română de Drept al Afacerilor, Nr.3, 2023.
47. Duminică, R., Ilie, D.M., *Aspecte etice și juridice ale dezvoltării și utilizării roboticii și Inteligenței Artificiale. Protecția drepturilor omului în era globalizării și a digitalizării*, revista Universul Juridic, Nr.7, 2023.
48. Dumitrescu M., *Implementarea directivei NIS și a Regulamentului European pentru Protecția Datelor în domeniul sănătății în România*, Revista Română pentru protecția și securitatea datelor cu caracter personal, Nr.2, 2021.
49. Dumitrescu, M., *Dupa Trei GDPR nu Este Inca Inteles si Respectat de Majoritatea Operatorilor Romani, Inclusiv de Autoritati*, revista Curierul Judiciar, Nr.4, 2021.
50. Dutu, A., *European Union: Establishing a Common Regime of Non-Contractual Liability (Tort) for Damage Caused by Artificial Intelligence*, revista Pandectele Romane, 2024.
51. Ecaterina Baltaga, *Reglementări normative privind protecția datelor cu caracter personal*, revista Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației, Vol. 10, 2023.
52. Elise Nicoleta Vâlcu, *În ce măsură exigențele Directivei (UE) 2023/2225 garantează consumatorilor în contractele de credit de consum, drepturi adecvate erei digitalizării*, în Revista Romana de Drept al Afacerilor, Nr.4, 2024, pp.155-172.
53. Emil Cighir., *Politica de securitate IT&C—obligație sau necesitate?*, Revista Română de Executare Silită, Nr.3, 2022.
54. Florina Mateescu, *Dreptul de Proprietate Intelectuala si Raspunderea Civila a IA*, revista Curierul Judiciar, Nr.5, 2023.
55. Furdui, C., *Navigarea dominației digitale: dreptul UE în materie de concurență vs. Facebook*, revista Studii și cercetări, Nr.4, 2024.
56. Goicovici, J., *Proprietatea asupra mobilelor din categoria inteligenței artificiale autonome și încorporate – răspunderea civilă pentru prejudiciile cauzate de defectuositatea IA*, revista Română de Drept Privat, Nr.2, 2023.
57. Gyula Fábíán, *Accesul la datele stocate de furnizorii serviciilor de comunicații electronice și influența jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, adoptată în cazul*

- „DIGITAL RIGHTS”, în aplicarea dreptului național în acest domeniu., Revista Dreptul, Nr.5, 2016.
58. H. G. Frank-furt, *Freedom of the Will and the Concept of a Person*, revista The Journal of Philosophy 1971, Vol. 68, No. 1.
 59. Hacker, P., Cordes, J. and Rochon, J., *Regulating Gatekeeper Artificial Intelligence and Data: Transparency, Access and Fairness under the Digital Markets Act, the General Data Protection Regulation and Beyond*, revista European Journal of Risk Regulation, Vol. 15, Nr. 1, 2024.
 60. Ion Covalciuc, Daniel Cristea, *Procedural Guarantees for the Protection of Personal Data in the Framework of Evidence Proceedings in the Republic of Moldova and Romania regarding the Protection of Interferences in Private Life*. Sci, Annals Stefan cel Mare Acad. Ministry Internal Aff. Republic Mold., 2023.
 61. Ionescu, D., *Pregătirea profesională a practicienilor în materia drepturilor victimelor*, în Jurnalul Baroului Cluj, Nr.2, 2023.
 62. Irina A. Filipova, Akmal R. Akhatov, Zokir O. Kuvandikov, *Artificial Intelligence Regulation: Experience of the European Union*, revista Scientific Journal of Samarkand State University, Nr. 4, 2023.
 63. Irina Alexe, *Măsuri corective dispuse de autoritatea de supraveghere din România pentru conformarea activității asociațiilor de proprietari cu dispozițiile GDPR*, Revista Română pentru protecția și securitatea datelor cu caracter personal, Nr. 01, 2020.
 64. Irina Alexe, *Aplicarea în România a dispozițiilor art. 57 din RGPD, privind sarcinile autorității de supraveghere*, revista Pandectele Române, Nr.6, 2020.
 65. Irina Alexe, Daniel-Mihail Șandru, *Particularitățile aplicării măsurilor corective în domeniul protecției datelor; operatorilor din sectorul financiar*, Revista Română de Drept European, Nr.1, 2020.
 66. Jeton Shasivari, Balázs Hohmann, *Expanding Edges of Today's Administrative Law*, articol publicat la Conferința Internațională „Contemporary Challenges in Administrative Law from an Interdisciplinary Perspective”, May 21, 2021, Bucharest, Editura Adjuris - International Academic Publishers, 2021.
 67. Johnson, V.R., *Artificial Intelligence and Legal Malpractice Liability*, revista Legal Malpractice & Ethics, Vol.14, Nr.1, 2024.

68. Jurcys, P., Compagnucci, M.C. and Fenwick, M., *The future of international data transfers: managing legal risk with a 'user-held' data model*, revista Computer Law & Security Review, Nr.46, 2022.
69. Koen Lenaerts, José A. Gutiérrez-Fons, Stanislas Adam, *Exploring the autonomy of the European Union legal order*, revista Heidelberg Journal of International Law, Vol.81, Nr.1, 2021.
70. Lan Huang, *Ethics of artificial intelligence in education: Student privacy and data protection*, revista Science Insights Education Frontiers, Vol.16, Nr.2, 2023.
71. Loredana Ivan, Dorin Beu, Joost van Hoof, Joost van Hoof, *Smart and age-friendly cities in Romania: An overview of public policy and practice*, revista International Journal of Environmental Research and Public Health, Vol.17, Nr.14, 2020.
72. Luminița Chițoran, *AI în recrutare: Nevoia de echilibru între inovație și conformitatea cu GDPR și noul AI Act*, Revista Română de Dreptul Muncii, Nr.4, 2024.
73. Maja Brkan, *The essence of the fundamental rights to privacy and data protection: finding the way through the maze of the CJEU's constitutional reasoning*, revista German Law Journal, Vol.20, Nr.6, 2019.
74. Maria Dumitru, *Există un drept de opțiune între temeiurile prelucrării datelor cu caracter personal potrivit Regulamentului 2016/679 privind protecția datelor?*, revista Română pentru protecția și securitatea datelor cu caracter personal, Nr.01, 2020.
75. Marinela Nicoleta Balabuti, Traian Tip Nicolau, *Considerații teoretice și practice cu privire la noile modificări aduse de Legea nr. 241/2023 pentru completarea Legii nr. 53/2003–Codul muncii*, Revista Română de Dreptul Muncii, Nr.3, 2024.
76. Marinică, C.E., *Spre o carte europeană a drepturilor digitale–obiectiv al Uniunii Europene*, în Pandectele Romane, Nr.2, 2022.
77. Marius Andreescu, *Contribuții ale doctrinei juridice române la fundamentarea principiului proporționalității*, revista Dreptul, Nr. 10, 2014.
78. Mirela-Carmen Dobrilă, *Dreptul la viața intimă, familială și privată (Art. 26 din Constituția României) și Protecția datelor cu caracter personal (GDPR/regulamentul general privind protecția datelor)*, Conferința „100 de ani de la adoptarea constituției României de la 1923. Evoluții, context și perspective europene în România și Republica Moldova,, Universitatea de Stat Republica Moldova, 2023.

79. Mirela-Niculina Morar, *Foamea nestăvilită de date personale a inteligenței artificiale. Poate legislația actuală să o înfrâneze puțin sau lăsăm tehnologia să își împlinească potențialul*, revista Curierul judiciar, Vol.21, Nr. 2, 2022.
80. Moarcas, C.A., *The Right to Work, a Living and Fundamental Human Right. Evolution and Transformations 2003-2023*, Revista Română de Dreptul Muncii, 2023, p.44.
81. Moutaz Haddara Salazar, Marius Langseth, *Exploring the Impact of GDPR on Big Data Analytics Operations in the E-Commerce Industry*, revista Procedia Computer Science, Vol. 219, 2023.
82. Niță G., *Prevenirea riscului cibernetic asociat fraudelor cu cardurile bancare de credit*, Revista Romana de Drept al Afacerilor, Nr.3, 2024.
83. Niță, G., *Utilizarea instrumentelor de inteligență artificială în sistemul de justiție penală*, Revista Româna de Drept al Afacerilor, Nr.2, 2023.
84. Ogunde, F., *Navigating the legal landscape: large language models and the hesitancy of legal professionals*, revista International Journal of the Legal Profession, Volume 31, Nr.3, 2024.
85. Olimid AP, Georgescu CM, Olimid DA, *Legal Analysis of EU Artificial Intelligence Act (2024): Insights from Personal Data Governance and Health Policy*, revista Access to Justice in Eastern Europe Vol.7, Nr. 4, 2024.
86. Onisor, A.R., *CJEU, the Charter and the ECHR. The Sunset of an Atypical Relationship?* Revista Themis, nr.1-2, 2021.
87. Ovidiu Predescu, *Scurte considerații asupra dreptului la protecția datelor cu caracter personal în era digitală din perspectivă europeană*, revista Dreptul, Nr.4, 2020.
88. Paul Gragl, *An Olive Branch from Strasbourg? Interpreting the European Court of Human Rights' Resurrection of Bosphorus and Reaction to Opinion 2/13 in the Avotins Case*, revista European Constitutional Law Review, Vol.13, Nr.3.
89. Pierce, N.A., Goutos, S.L., *Why lawyers must responsibly embrace generative AI*, revista Berkeley Business Law Journal, Vol. 21, No. 2, 2024.
90. Plixavra Vogiatzoglou, Peggy Valcke, *Two decades of Article 8 CFR: A critical exploration of the fundamental right to personal data protection in EU law*, revista Research handbook on EU data protection law, 2022.

91. Popean, M., Căpățînă, C., *The Appocalypse of Authenticity: AI Faux Music*, revista ICT in Muzical Field/Tehnologii Informatice și de Comunicatie în Domeniul Muzical, Vol.14, nr.2, 2023.
92. Ramona Liliac, Oana Duță, Nicoleta Magdalena Iacob, Benedictos Gheorghe Iorga, Costinela-Luminița Defta, Carmen-Gabriela Barbu, Leontin Barbu, *Implementarea și impactul regulamentului UE privind protecția datelor cu caracter personal (GDPR) în România. Studii. Legislație. Jurisprudență*, 8 iunie 2018, Editura DIO.
93. Renan Gadoni Canaan, *The effects on local innovation arising from replicating the GDPR into the Brazilian General Data Protection Law*, revista Internet Policy Review, Nr.12(1), 2023.
94. Richmond, K.M., Muddamsetty, S.M., Gammeltoft-Hansen, T., Olsen, H.P., Moeslund, T.B., *Explainable AI and law: an evidential survey*, revista Digital Society, Vol.3, Nr. 1, 2024.
95. Robert Alexy, *Constitutional Rights and Proportionality*, revista Journal for Constitutional Theory and Philosophy of Law, nr.22, 2014.
96. Rocsana Bucea-Manea-Țoniș, Valentin Kuleto, Simona Corina Dobre Gudei, Costin Lianu, Cosmin Lianu, Ilić, Milena P., Dan Păun, *Artificial intelligence potential in higher education institutions enhanced learning environment in Romania and Serbia*, revista Sustainability, Vol.14, Nr.10, 2022.
97. Romero Moreno, F., *Generative AI and deepfakes: a human rights approach to tackling harmful content*, revista International Review of Law, Computers & Technology, 2024.
98. Sandru D-M, Alexe I., *Subiectele Regulamentului General privind Protecția Datelor în caleidoscopul nuanțelor de fericire (The Subjects of the General Data Protection Regulation in the Kaleidoscope of the Nuances of Happiness)*, revista Pandectele Române, Nr.3, 2019.
99. Sandru, D.M., *Relația dintre protecția datelor și inteligența artificială. Impactul reglementării inteligenței artificiale în Uniunea Europeană*, Revista Română de drept european, Nr. 1, 2023.
100. Schmidt, J., Schutte, N.M., Buttigieg, S., Novillo-Ortiz, D., Sutherland, E., Anderson, M., de Witte, B., Peolsson, M., Unim, B., Pavlova, M. and Stern, A.D., *Mapping*

- the regulatory landscape for artificial intelligence in health within the European Union*, revista Digital Medicine, Nr.7, Article number: 229, 2024.
101. Tal Zarsky, *Incompatible: The GDPR in the age of big data*, revista Seton Hall L. Rev., Vol.47, 2017.
 102. Tamar Sharon, Raphaël Gellert, *Regulating Big Tech expansionism? Sphere transgressions and the limits of Europe's digital regulatory strategy*, revista Information, Communication & Society, Vol.27, Nr.15, 2024.
 103. Tawhida Ahmed, *The opposition of the CJEU to the ECHR as a mechanism of international human rights*, revista Journal of International and Comparative Law, Vol. 4, Nr.2, 2017.
 104. Thomaidou A, Limniotis K. *Navigating Through Human Rights in AI: Exploring the Interplay Between GDPR and Fundamental Rights Impact Assessment*, revista Journal of Cybersecurity and Privacy, Vol.5, Nr.1, 2025.
 105. Tiberiu Medeanu, *Opinii privind starea de incompatibilitate a unui primar*, revista Pandectele Romane, Nr.2, 2023.
 106. Valcu, E.N., *În ce măsură exigențele Directivei (UE) 2023/2225 garantează consumatorilor în contractele de credit de consum, drepturi adecvate erei digitalizării*, Revista Romana de Drept al Afacerilor, Nr.4, 2024.
 107. Valery Stepenko, Lyudmila Dreval, Sergei Chernovb, Viktor Shestak, *EU personal data protection standards and regulatory framework*, revista Journal of Applied Security Research, Vol.17, Nr.2, 2022.
 108. Vișoiu, R., *Inteligența artificială și drepturile de autor—ce ne rezervă viitorul?*. Revista Română de Dreptul Proprietății Intelectuale, Nr.02,2024.
 109. Vlahou, A., Hallinan, D., Apweiler, R., Argiles, A., Beige, J., Benigni, A., Bischoff, R., Black, P.C., Boehm, F., Céraline, J. and Chrousos, G.P., *Data sharing under the general data protection regulation: time to harmonize law and research ethics?*, revista Hypertension, Vol.77, Nr.4, 2021.
 110. Voicu Marin, *Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene-document de referință în evoluția constituțională actuală a Comunității Europene*, Revista de drept comercial, Nr. 4, 2002.

111. W. Gregory Voss, Hugues Bouthinon-Dumas, *Eu General Data Protection Regulation Sanctions in Theory and in Practice*, revista High Technology Law Journal, Santa Clara, Vol.37, 2021.
112. Yallop, A.C., Gică, O.A., Moisescu, O.I., Coroş, M.M., Séraphin, H., *The digital traveller: implications for data ethics and data governance in tourism and hospitality*, revista Journal of Consumer Marketing, vol.40, Nr.2, 2023.
113. Ydyrys, S., Ibrayeva, N., Abugaliyeva, F., Zhaskairat, M., Uvaliyeva, A., *Regulatory and legal support for the development of digital infrastructure in rural areas as a factor in improving the level of sustainable development and quality of life of the rural population*, revista Journal of Environmental Management and Tourism, Vol.14, Nr.5, 2023.

Culegeri de documente, ghiduri explicative

1. *Artificial Intelligence and Data Protection How the GDPR Regulates AI*, Centre for Information Policy Leadership (CIPL) March 2020.
2. Bentzen, H.B., *Context as key: the protection of personal integrity by means of the purpose limitation principle*. In Research Handbook on EU Data Protection Law, Edward Elgar Publishing, 2022.
3. Council of Europe, *Unboxing Artificial Intelligence: 10 steps to protect human rights*, Editura Council of Europe, 2019.
4. Council of Europe, European Court of Human Rights, *Guide to the Case-Law of the of the European Court of Human Rights. Data protection*, august 2022.
5. Cybellium Ltd, *Cyber security crisis management*, Editura Cybellium Ltd, 2023.
6. *Developing Standards for a Changing World*, Editura Edward Elgar Publishing, 2024.
7. *Entscheidungen des Bundesverfassungsgerichts (BVerfGE)*. Bd.119, Editura Mohr Siebeck, 2008.
8. *Ghid privind art. 8 din Convenție - Dreptul la respectarea vieții private și de familie*, 2018.
9. Joint Research Centre, *EU in the global Artificial Intelligence landscape, Science for Policy brief: EU in the global AI landscape*, Editura Comisiei Europene, 2021.
10. *Manual de legislație europeană privind protecția datelor*, Editura Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2018.

11. OECD, *Digital Trade Review of Brazil*, 2022.
12. *Part I - Global Trade Law and Policy in the Age of Big Data*, Published online by Cambridge University Press: 09 July 2021.
13. Paul Voigt, *The EU General Data Protection Regulation (GDPR)*, A Practical Guide, Springer Nature Switzerland, 2024.
14. Philippa Donn, *International Data Transfers Guide*, 2024,

Acte normative

1. Convenția IV privind protecția persoanelor civile în timp de război, Geneva.
2. Convenția Europeană a Drepturilor Omului
3. Convenția Națiunilor Unite din 15 septembrie 2005 cu privire la imunitățile de jurisdicție ale statelor și ale bunurilor acestora
4. Carta ONU
5. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene
6. Tratatul de la Lisabona
7. Tratatul privind Uniunea Europeană/ Tratatul de la Maastricht
8. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).
9. China Personal Information Protection Law (PIPL)
10. Rezoluția nr. 33 din 9 iulie 2019 a Uniunii Africane.

Regulamente

1. Regulamentul privind viața privată și comunicațiile electronice sau e-Privacy.
2. Regulamentul privind Protecția datelor cu caracter personal
3. Regulamentului (UE) nr. 910/2014
4. Regulamentul (UE) 2018/1807 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind un cadru pentru libera circulație a datelor fără caracter personal în Uniunea Europeană.
5. Regulamentul (UE) 2019/881 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind ENISA (Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică) și privind certificarea securității cibernetice pentru tehnologia informației și comunicațiilor și de

abrogare a Regulamentului (UE) nr. 526/2013 (Regulamentul privind securitatea cibernetică)

6. Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)
7. Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială
8. Regulamentul (UE) 2022/868 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind guvernarea datelor la nivel european și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 (Regulamentul privind guvernarea datelor)
9. REGULAMENTUL (UE) 2018/1724 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 2 octombrie 2018 privind înființarea unui portal digital unic (gateway) pentru a oferi acces la informații, la proceduri și la servicii de asistență și de soluționare a problemelor și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012
10. Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei.
11. Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor

Directive

1. Directiva privind confidențialitatea și comunicațiile electronice, cunoscută sub numele de Directiva ePrivacy
2. Directiva privind confidențialitatea și comunicațiile electronice
3. Directiva (UE) 2019/770 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale.

4. Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice.
5. Directiva (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune,
6. Directiva (UE) 2018/1972
7. Directiva (UE) 2016/1148 (Directiva NIS 2) în ceea ce privește securitatea cibernetică.
8. Directiva 2002/58/CE din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice)
9. Directiva (UE) 2016/680 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului.
10. Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE

Legi /Decizii

1. Legea nr. 190/2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date. Legea de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679
2. Legea nr.105/2005 actualizata prin LEGEA nr. 129/2018, Publicata în Monitorul Oficial numărul 503 din data de 19 iunie 2018)privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal
3. Legea 129/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, precum și pentru abrogarea Legii nr. 677/2001 pentru protecția

persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date

4. Legea nr. 284/2018 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor din transportul aerian de abrogare a Ordonanței Guvernului nr. 13/2015 privind utilizarea unor date din registrele cu numele pasagerilor.
5. Legea nr. 129/2019 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice.
6. Legea nr. 129 din 11 iulie 2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
7. Ordinul nr. 125 din 18 august 2020 pentru aprobarea Normelor de protecție a informațiilor clasificate în domeniul activităților contractuale desfășurate în cadrul Ministerului Afacerilor Interne
8. Decizia nr.133/2018 (Publicata în Monitorul Oficial numărul 600 din data de 13 iulie 2018)privind aprobarea Procedurii de primire și soluționare a plângerilor in legatura cu aplicarea Regulamentul general privind protecția datelor
9. Decizia 161/2018 privind aprobarea Procedurii de efectuare a investigațiilor de catre Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, denumită în continuare ANSPDCP

Jurisprudență CJUE/CEDO

1. CEDO, *Barcelona Traction, Light and Power Company , Limited - Belgium v. Spania*.
2. CEDO, *Satakunnan Oy și Satamedia Oy c. Finlanda*, nr. 931/13.
3. CEDO, *Oy c. Finlandei* 2017 și *Z c. Finlandei*, 1997.
4. CEDO, , *S. AND MARPER v. THE UNITED KINGDOM*, ECHR 1581, 30562/04.
5. CEDO, *Peck c.Regatului Unit*.
6. CEDO, *Rotaru c.României*, Cererea nr. 28341/954.
7. CEDO *Amann c. Elveției*, Cererea nr. 27798/95.
8. CEDO, *Rutili v. The Minister for the Interior*, C-36/75, 1975 E.C.R. I-1219.
9. CEDO, *Szabo și Vissy c. Ungariei*. Apl. Nr. 37138/14.
10. CEDO, *Avotins î. Letoniei* , Hotărârea din 23 mai 2016, nr. 17502/07.

11. CEDO, *Moustaquim v. Belgium* (cererea nr. 12313/86).
12. CEDO, *Neulinger și Shuruk c. Elveția* (petiția nr 41615/07).
13. CEDO, *Scoppola c. Italiei* (nr. 10249/03).
14. CEDO *Berlusconi v. Italy* (hotărârea nr. 58428/13).
15. CJUE, *Connolly î. a 15 state membre ale Uniunii Europene* (Recurs nr. 73274/01).T - 163/96, Connolly/Comisia, Rec. 1999.
16. CEDO, *Leander c. Suediei*, Cererea nr. 9248/81.
17. CEDO, *Satakunnan Markkinapörssi Oy și Satamedia Oy împotriva Finlandei* (MC), 2017.
18. CEDO, *Z c. Finlandei*, 1997.
19. CEDO, *Von Hannover î. Germaniei*, C-40660/08 și 60641/08.
20. CEDO, *Benedik î. Sloveniei*, Cererea 62357/14.
21. CEDO, *Amann împotriva Elveției*, Cererea 27798/95 (MC).
22. CEDO, *Haralambie împotriva României*, Cererea 21737/03.
23. CEDO, *Bernh Larsen Holding AS și alții î. Norvegiei*, Cererea 24117/08.
24. CEDO, *Liberty și alții î. Regatului Unit*, Cererea 58243/00.
25. CEDO, *Sinan Işık î. Turciei*, Cererea 21924/05.
26. CEDO, *Alexandridis î. Greciei*.
27. CEDO, *Mockutė î. Lituaniei*.

28. CJUE, C-92/09, C-93/09 Curtea Europeană de Justiție, *Volker und Markus Schecke GbR și Hartmut Eifert î. Land Hessen. Volker und Markus Schecke GbR*.
29. CJUE, C-400/10, *J. McB. v. L.E.*.
30. CJUE, C-176/12, *Assoc. mediation sociale*.
31. CJUE, C-292/97, *Karllsson*.
32. CJUE, C-70/10, *Scarlet Extended*.
33. CJUE, C-555/07, *Kucukdeveci*.
34. CJUE, C-131/12, *Google Spain SL și Google Inc. î. Agencia Espanola de Protection de Datos (AEPD) și Mario Costeja González*.
35. CJUE, T-85/09 *Yassin Abdullah Kadi c. Comisiei Europene*.
36. CJUE, C-411/10 *N. S. c. Secretary of State for the Home Department*

37. CJUE, C-493/10 *M. E. și alții c. Refugee Applications Commissioner and Minister for Justice, Equality and Law Reform*.
38. CJUE, C-432/22.
39. CJUE, C-362/14, *Schrems î. Data Protection Commissioner*,.
40. CJUE, C-368/95, 1997 I-03689, *Vereinigte Familiapress Zeitungsverlags- und vertriebs GmbH v Heinrich Bauer Verlag*,.
41. CJUE, C-36-75 *Rutili v. Ministre de l'intérieur France*.
42. CJUE, C-8/15, *Ledra Advertising c. Comisia și BCE*.
43. CJUE, C-29/69 *Stauder v City of Ulm*,.
44. CJUE, C-39954/08, *Axel Springer AG împotriva Germaniei*,.
45. CJUE C-465/00, C-138/01, C-139/01, și cauza *Rechnungshof*, Cererea 465/00.
46. CJUE, C-311/18, *Comisarul pentru protecția datelor î. Facebook Irlanda și Maximillian Schrems*,.
47. CJUE, C-101/01, *Bodil Lindqvist v. Sweden* , Hotărârea din 6 Nov 2003.
48. CJUE, C-61/19, *Orange Romania SA î. Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCP)*.
49. CJUE Avizul 1/91, Avizul 1/00, Avizul 2/94, Avizul 2/13.

Resurse bibliografice pe internet

1. <https://revista.universuljuridic.ro/formularea-conceptului-de-drepturi-ale-omului-si-factorii-aparitiei-acestora/>
2. [UCLouvainX-MOOC-section 1-ESCrights-introduction.pdf \(edx.org\)](https://uclouvainx-mooc-section-1-escrights-introduction.pdf)
3. [1 \(PDF\) Dialogul dintre C.E.DO. și Curtea de Justiție a U.E . privind protecția drepturilor omului \(researchgate.net\)](#)
4. https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/reform/what-personal-data_ro
5. <https://db.eurocrim.org/db/en/doc/2468.pdf> p.21,
6. <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-159880%22%5D%7D>
7. <https://www.universuljuridic.ro>
8. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62010CJ0411>

9. [https://publications.parliament.uk/pa/ld201719/ldselect/lddeucom/7/705.htm\(consultat](https://publications.parliament.uk/pa/ld201719/ldselect/lddeucom/7/705.htm(consultat)
10. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/?uri=CELEX:32008F0977>
11. [https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/data-protection-eu_en\(consultat](https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/data-protection-eu_en(consultat)
12. https://h2o.law.harvard.edu/text_blocks/5660
13. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32016R0679>
14. <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2020-07/cp200091en.pdf>
15. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0204_RO.html
16. https://commission.europa.eu/law/law-making-process/types-eu-law_ro
17. https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/law/types-legislation_ro
18. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:62019CJ0061>
19. <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=182487&doclang=en>
20. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32022R2065>
21. <https://iclg.com/practice-areas/data-protection-laws-and-regulations/singapore>
22. <https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/security/20161128STO53434/protecti>
<a-datelor-cazul-snowden-ne-a-invatat-ca-ne-trebuie-standarde-inalte>
23. <https://www.dlapiperdataprotection.com/index.html?t=transfer&c=AU>
24. <https://ro.chinajusticeobserver.com/law/x/cybersecurity-law-of-china-20161107/intro>
25. <https://digichina.stanford.edu/work/translation-cybersecurity-law-of-the-peoples-republic-of-china-effective-june-1-2017/>
26. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/ro/policies/nis2-directive>
27. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32022R0868>
28. Fișă tematică Protecția datelor cu caracter personal- CEDO decembrie 2019
https://mail.yahoo.com/n/search/keyword=aurora%2520ciuca/messages/78523/AJ0ZFykOqJNeaD_KwxrsIIA_Dk:2?.src=ym&reason=novation